KIZILAY

Sene: 22 — No. 195 | SALI — 23 ŞUBAT 1937 | Fiyatı 5 Kuruş

İdaresi Bu bayramda TAN gazetesi matbaasındadır.
Telefon : 24310 - 18 - 19
Telgraf: İst. T A N
Posta kutusu: İst. 406

Ana yasa Görüşmesi

Cenevrede Yarından Sonra Başlıyor

Komisyona Türkiye, Fransa, İngiltere, Belçika ve Holanda iştirak edecek

SURİYE BAŞVEKİLİ PARİSTEN CENEVREYE HAREKET ETMİŞ

Cenevre, 22 (Radyo) — Hatayın anayasasını tesbit ve tanzim edecek olan komisyon, önümüzdeki perşembe günü burada toplanacaktır. Komisyona Türkiye, Fransa, İngiltere, Belçika ve Holanda murahhasları iştirak edeceklerdir. İstanbuldan ayrılmış olan Türk murahhas heyeti, yarın bekleniyor.

Suriye Başvekili Cenevrede

Paris, 22 (Radyo) — Bir müddettenberi burada bulunmakta olan Suriye Başvekili ile Hariciye Nazırı, Cenevreye hareket etmişlerdir. Siyasî mahafilin temin ettiğine göre, bu toplantıda yeniden herhangi bir zorluğa tesadüf edilmiyecektir. Bundan başka, Hatay meselesinde Milletler Cemiyeti tarafından tasvip edilen bir karar haricinde Suriye için herhangi bir istifade temin olunmasına da kat'iyyen ihtimal verilmemektedir.

Antakya, 22 (Hususî) — Müşahit heyet, el'ân buradadır. Heyet, son olarak Bayır ve Bucaktan gelecek Türk mümessillerini dinliyecektir, Mümessiller, heyete verdikleri istidada, kasabalarındaki 30 bin Türkün Hataya ilhak kararını beklediğini, aksi takdirde 30 bin Türkün Hataya hicret edeceğini bildirmişlerdir.

Avunuk ovasının Etilere ait çok kıymetli tarihi eserlerden çoğu, Fransızlar ve Amerikalılar tarafından kaçırılmıştır. Halk, anayasanın hazırlanmasını bekliyor. Hataylı kadınlar, Hatay bayrağı yapmakla meşguldürler. Şimdiye kadar 80 bin Hatay bayrağı hazırlanmıştır. Piyasada al yünlü bez kalmamıştır.

DAHİLİYE VEKİLİ CENUBA HAREKET ETTİ

Ankara, 22 (Hususî) — Dahiliye Vekili ve Parti Genel sekreteri B. Şükrü Kaya, bugün cenup vilâyetlerine hareket etti. Bu seyahat on gün kadar sürecektir.

HAMLELER

Falih Rıfkı ATAY

Su işleri için 31 milyon, tarım kombinaları için 3 milyon, Ankara bayındırlığı için 1 milyon 200 bin! Bunlar sadece bir günlük havadisler! Kolleksiyonunuzdan bir iki yaprak geriye çevirecek olursanız, Holanda ve İngiltere teşebbüs adamları ile her biri milyonlarca liralık anlaşma haberleri okuyacaksınız. O kadar çok işimiz var ki bu havadisler her gün tekrarlansa yine doymıyacağız.

Fakat şimdi memleket ihtiyaçlarına ve eksiklerine herkes başka türlü bakıyor: **(Bunların da mutlak, başarılma sırası gelecektir!„**

Hamleler toplanmıya, muayyen hedefler üstüne teksif edilmiye, aralarında ahenk kurulmıya başlanmıştır. Öyle zannediyoruz ki belki kaynaklarımızın kıtlığını daima gözönünde tuttuğumuz ve kimseden yardım beklemediğimiz için Cümhuriyet hükûmetinin tecrübesizlik masrafı asgarî olmuştur. Büyük inşa teşebbüslerinde bazan bu masraflar göz yıldıracak kadar artabilir.

Memleket içinde ve dışında, Türkiye kalkınması bakımından, en çok ehemmiyet verildiğini gördüğümüz iş plânı Köy Davası olmuştur: Köylüye terbiye ve toprak, toprağa su ve teknik! Çünkü ileri medeniyetin ziraat memleketleri vardır: Fakat geri ziraatli ileri memleket bir paradoks olur.

Ziraat Türkiyesi yalnız bizim endüstri pazarımız veya ilk madde kaynağımız değil, her şubede bütün Kemalizm inşasının temelidir. Her şeyde devam ve durluk, ancak bu temelin kuvvetine ve esaslılığına bağlıdır. Toprağında makine işliyen, halkı giyimli, ağaç gölgeleri altında mesut köy tasavvuru uğrunda tekmil hayalimizi yıprattığımız yeni zamanlar Türkiyesinin öz timsalidir. **Sarı Çamur, topraklarımız üstünden Osmanlı İmparatorluğunun başlıca inkıraz hatıralarından biri olarak süratle silinip gidecektir.** Terbiye olunan köy, kombina tekniğine uyduğu günden bir müd-

(Arkası 3 üncüde)

Harpten En Çok Zarar Görenler

Ispanya Harbinden Bir Bilânço:

Yalnız bir şehirde 15 bin Frankocu kurşuna dizi miş!

Bütün cephelerde şiddetli topçu ateşi var

Londra, 22 (Radyo) — Millî müdafaa meclisinin dün neşrettiği bir tebliğe göre, 24 saattenberi Jarama ve Madrit cephelerinde mühim değişiklik olmamıştır. Cümhuriyet kıt'aları, yeni zaptedilen mevzilerin tanzim ve ıslahile uğraşmaktadırlar. Asi tayyarelerinin Albaceteyi bombardıman etmeleri, sivil halktan otuz kişinin ölümüne ve yüzden fazla adamın da yaralanmasına sebep olmuştur.

Bir âsi tayyaresiyle hükûmetin bir av tayyaresi, muharebe esnasında yere düşürülmüştür.

Grado cephesinde, hükûmet kuvvetleri âsilerin ellerinde bulunan birkaç mevzii zaptetmişler, mühim miktarda esir ve harp malzemesi almışlardır. Her iki taraf biribirine bir mil mesafe kadar yaklaşmışlardır. Bu cephede, daha şiddetli çarpışmalar bekleniyor.

Jarama cephesinde, dün sabah büyük bir muharebe olmuş, âsiler, hükûmet kuvvetlerinin çok muannidane taarruzlarına rağmen tahşidat yapmışlardır. Bu cephede muharebe, on

(Arkası 3 üncüde)

Ispanyanın harp sahasındaki şehirlerde kadın ve çocuklar daima bir muhaceret hâlinde bulunuyorlar

Alman Hariciye nazırı Viyanada

Bir Kısım Halk Fon Nöyratı "Yaşasın Hitler!„ Diye Alkışladı, 100 Kişi Tevkif Edildi. Hitler İle Şuşnig Görüşecekler mi?

Viyana, 22 (A.A.) — Alman Hariciye Nazırı B. Fon Nöyrat bu sabah buraya gelmiş ve istasyonda Başvekil Şuşnig, Dahiliye Nazırı B. Gido -Şmit ve Almanya Elçisi B. Fon Papen ile İtalya ve Macaristan Sefirleri tarafından karşılanmıştır.

Alman Hariciye Nazırının şehirde indiği otelin önünde kalabalık bir halk kütlesi toplanmıştır. B. Fon Nöyrat ile B. Fon Papen otelin penceresinden halkın alkışlarına mukabele etmek için göründükleri zaman "Yaşa" sedalarile karşılanmışlardır. Bazı kimseler de "Yaşasın Hitler„ diye bağırmışlardır.

Şehrin muhtelif noktalarında nümayişler yapılmışsa da ciddi telâkki edilebilecek hiçbir hâdise vukubulmamıştır. Bununla beraber yüz kişi kadar tevkif edilmiştir.

HİTLER İLE

Paris, 22 (A.A.) — Ami dü Pöpl gazetesinin öğrendiğine göre B. Fon Nöyrat, B. Şuşnigi, Berstesgaden'de B. Hitler ile mülâkat yapmağa davet edecektir.

HİTLERCİLİĞE TEŞVİK

Viyana, 22 (A.A.) — Polis bu sabah, B. Fon Nöyrat geçeceği sırada halkı Hitlerciliği alkışlamağa teşvik

(Arkası 3 üncüde)

BAYRAM YERLERİNDE

Davulu boynunda bir bekçi

(Bayram yerlerinde "Kızılay" foto muhabirinin tesbit ettiği intibalar bugün on birinci sayfadadır.)

Adısababada 2000 Kişi Tevkif edildi

Adisababa, 22 (A.A.) — Mareşal Graziani'ye yapılan suikast neticesinde askerî mahkeme 2.000 yerliyi tevkif ederek bunların isticvaplarına başlamıştır. Adisababanın bazı mahallelerinde devriye kolları araştırmalar yapmaktadır. Bütün memlekette ve Adisababada büyük bir sükûnet hüküm sürmektedir. Bu şehirde bulunan Italyan askerlerinin mevcudu 30.000 kişidir.

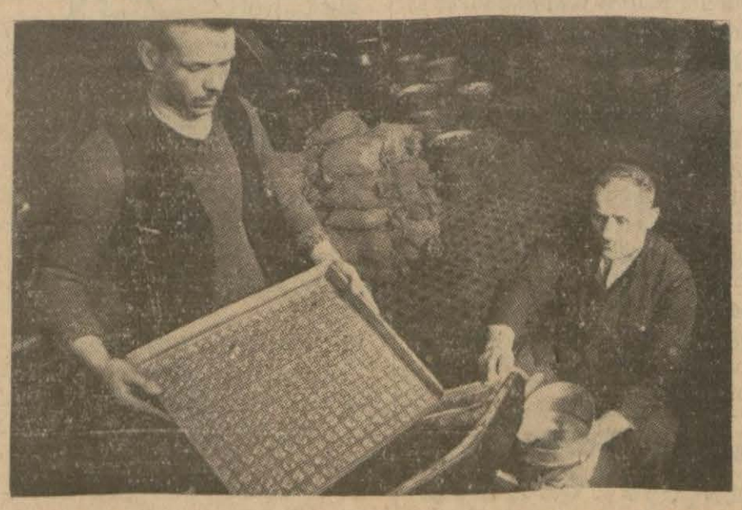

Madenî paralarımızı memlekette basan darpaneden bir görünüş

Kâğıt paralarımızı dahilde basmak için tetkikler var

Maliye Vekâletinin İngiltereye sipariş ettiği 50 ve 1000 liralık kâğıt paralarımızın basılmasına devam edildiği gelen haberlerden anlaşılmaktadır. Vekâlet diğer kâğıt paralarımızın da yeniden ve yeni harflerle basılmasını esas itibarile kabul etmiştir.

Yalnız bunların nerede basılacağı henüz tesbit edilmiş değildir. Eski paralarımızın İngilterede basılmasına nezaret eden Ayasofya Müzesi Müdürü ressam Bay Sami geçenlerde da - vet üzerine Ankaraya gitmiş ve bu iş etrafında alâkadarlarla temaslarda

(Arkası 3 üncüde)

Viyanada Müthiş bir Facia

Viyana, 22 (A.A.) — Bir posta müvezzii, Neubau mahallesinde gaz musluğu açık bırakılmış bir evin kapısındaki zile basar basmaz müthiş bir infilâk vukubulmuştur.

Elektrik kıvılcımı binada birikmiş olan gazi tutuşturmuştur. Enkaz arasından şimdiye kadar bir ölü ve birkaç ağır yaralı çıkarılmıştır.

Kızılay Bugün 20 Sayfa

Köylü Bay Hasan: — Yahu bizim Mehmede bak acaba deli mi olmuş?

Köylü Bay Kadri: — Neden deli olsun be yurttaşım?... Senelerdenberi çektiği sıtma belâsından Kızılayın kinini ile kurtulup eski kuvvetini kazanmış...

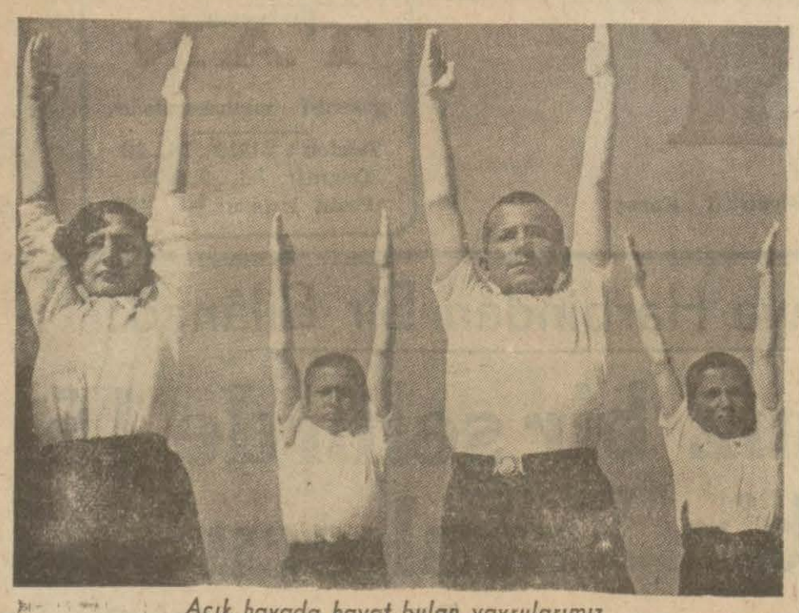

Açık havada hayat bulan yavrularımız

SAĞLIK İÇİN:

Güneş ışığı hastalığı eriten hayat kaynağıdır

(Yazan: Kâzım Nami Duru)

Hayatın güneşten geldiğini bilmiyen kalmamış gibidir. En bilmez köylü bile, nebatlara o güzel yeşili verenin güneş olduğuna dikkat etmiştir. Köylünün güneşten yağızlaşan yüzü, doyuncıya kadar yememesine rağmen, yine canlıdır. Eskiler "Güneşin girmediği yere hekim girer,, derlerdi.

Bir zamanlar kafes arkasında güneşten mahrum olarak yaşatılan kadınlarımız, bembeyaz tenlerile bilmem nasıl hoşa giderdi. Bugün plâjlarda güneşten esmerleşmiş bedenleri ni gururla gösteren kadınlarımız onlara nisbetle elbet daha bahtiyardırlar.

Açık havada jimnastik, vücuda sağlık verir

Bir çok hastalıkları güneş ışığı altında iyi ediyorlar. Güneş olmadığı zaman, sun'i güneş kullanıyorlar. Sanatoryomlar, prevatoryomlar, solaryomlar, güneş tedavisinden en çok istifade eden sağlık yurtlarıdır.

Açık hava bize yalnız güneş vermez; kalabalık ve kapalı yerlerde yaşamadan edindiğimiz zayıflıkları, cılızlıkları gidermek için ciğerlerimizi temiz hava ile doldurmıya da yarar. Açık havada rüzgârdan, soğuktan, kapalı yerlerde olduğu gibi, korkulmaz. Halbuki kapalı yerde bir hava cereyanı insanı en korkunç hastalıklara uğratabilir.

Bir şehrin kapalı bir evinden çıkıp başka bir şehrin bir evine kapanmak (tebdilihava) olur mu? Böyle bir hava değiştirmenin bile sağlığa yararlı olduğu söylenirken, kapalı bir havadan açık bir havaya geçmenin daha sıhhî olduğunda şüphe yoktur.

Açık havanın iyilikleri üzerine o kadar söz söylenmiş, o kadar kitaplar yazılmıştır ki benim burada bir doktor edasile bundan bahsedişim ukalâlık sayılabilir. Fakat doğrusunu söylemek lâzım gelirse, bütün o sözlere, o kitaplara rağmen, bizim açık havadan henüz lâzımı gibi istifade etmediğimiz meydandadır. Memleketimizde tek bir açık hava mektebi tesis olunduğunu işitmiş değiliz. Havanın açık, güzel ve ılık olduğu zamanlarda bile çocuklarımızı kapalı dersanelerde okutmak âdetinden bir türlü kurtulamıyoruz. Niçin? Bir çok kimselerce açık havada disiplin temin edilemezmiş. Kırk elli, belki daha ziyade mevcutlu sınıflarda açık hava dersi yapmak hemen hemen imkânsızmış. Halbuki asıl böyle talebesi yirmi beşi geçen sınıflarda kapalı tedris yapmak zararlıdır. Biraz sıcak oldu mu dersanenin pencereleri, kapıları açılır. Sıralarında biribirine yapışık gibi oturan çocuklar bu pencere ve kapı açıklığından ileri gelen hava cereyanı altında kaldıkça hastalıklara daha çok maruz bulunurlar.

Hem disiplinin kapalılık veya açık lıkla ne alâkası var? Disiplin, muallim ruhunun çocuklar üzerinde manevî bir tesirinden ileri gelmiyorsa, kapalı yerde onu temin etmek daha güçtür. Binaenaleyh açıklık ve kapalılığın disiplinle bir alâkası olmamak lâzım gelir.

Çocuklarımızın bünye zayıflıklarını açık havada giderebiliriz. Zekâlarının açık havada daha ziyade inkişaf edeceğine şüphe yoktur. Terbiye ve tedriste tabiat en büyük üstat olduğuna göre iyi tedris mevzularının açık havada daha çok bulunacağında şüphe yoktur.

Avrupada, bilhassa büyük harpten sonra, harp mahrumiyetlerinin çocuklarda husule getirdiği bedenî ve ruhî noksanları kaldırmak, onların bedenlerine olduğu kadar ruhlarına da kuvvet vermek için yer yer açık hava mektepleri tesis edilmiye başlamıştır. Aradan on sekiz on dokuz yıl geçtikten sonra, bu mekteplerin harp musabı gençler üzerinde ne mün'im tesirleri olduğu daha iyi anlaşılmış ve bu türlü mekteplerin çoğaltılmasına çalışılmakta bulunulmuştur.

Çıplak bedenlerle kar üzerinde spor yapanları bizde görmüyorsam da Avrupa gazete ve mecmualarında fotoğrafları ile görüyor ve kıskanıyoruz. Bugünkü nesil bizim gibi kapalı yaşamıya alıştırılmış kimselerin mahsulüdür; bari yarınkileri açık havada yetiştirmiye ve en kuvvetli bir nesil olmasını temin etmiye çalışalım.

Silâh aranması

Kahve, gazino ve emsali yerlerde zabıtaca silâh aramaları yapılırken daha ciddî davranılması ve icabında buraları işletenlerin de üzerlerinin aranılması ve müşteriler tarafından herhangi bir yasak silâhın, bu gibi yerler sahiplerine saklattırılabilmesinin önüne geçilmesi emniyet müdürlüğü tarafından alâkadarlara bildirilmiştir.

Sayın Vatandaşlarımızın
Kurban Bayramlarını Kutlularız.
ÇAPA - MAKARNA
FABRIKASI

Halkevleri bugüne kadar neler yaptı?

Evler, Kültür yolunda çok işler görüyor?

Halkevlerinin yıldönümü dolayısile muhtelif senelerde mevcut Halkevleri adetleri ile bunların verdikleri, konferanslar, konserler, temsiller hakkında muntazam bir istatistik vücude getirilmiştir. Bu cetvele nazaran 1932 senesinde 34 tane olan Halkevleri 1933 te 55 şe çıkmış ve bu evlerde 2629 kadın, 31912 erkek aza bulunmuşlardır. Bu sene içinde, halkevlerinde 915 konferans, 373 konser, 611 temsil verilmiştir.

O sene içinde mevcut Halkevlerindeki kitap sayısı 59444, bunları okuyanlar ise 149949 dur. 1934 senesinde Halkevlerinin sayısı 80 olmuş, aza adedi de bir sene evveline nazaran yükselerek 3893 kadın, 45922 erkek olmuştur.

Bu 80 Halkevi o sene içinde 1537 konferans, 204 konser, 539 temsil vermiştir.

1934 senesinde Halkevlerinde mevcut kitap adedi artmış 97187 ye çıkmış, bu nisbette okuyucu adedi de artarak 428474 de yükselmiştir.

1935 senesinde Türkiyedeki Halkevlerine 23 tane daha ilâve edilerek 103 çe çıkarılmış, aza adedi de bittabi artarak 4725 kadın, 50273 erkek olmuştur. Bu Halkevleri o sene içinde 2243 konferans, 776 konser, 782 temsil vermiş 636 defa da sinema gösterilmiştir.

O sene içinde mevcut kitap miktarı da ziyadeleşmiş, 106551 olmuş, bu kitaplar 624727 kişi tarafından okunmuştur. Bu sene zarfında Halkevleri sergilere de ehemmiyet vermiye başlamış, 21 san'at ve 56 yerli mallar sergisi yapılmıştır.

Geçen 1936 senesine gelince; Halkevlerine 33 daha ilâve edilmiş ve 136 ya çıkarılmıştır. Aza adedi de 6198 kadın, 69230 erkeğe baliğ olmuştur.

Bu sene içinde 2829 konferans, 1049 konser, 1330 temsil verilmiş ve 713 defa sinema gösterilmiştir.

Halkevleri kütüphanelerindeki kitaplar da geçen sene bir hayli artmış ve 122809 zu bulmuştur.

Bu kitapları okuyanların sayısı da 874656 ya çıkmıştır.

Geçen sene içinde, Halkevleri 111 san'at ve 36 yerli mallar sergisi tanzim etmişlerdir.

Bunlardan başka Halkevleri 935 senesinde 495, geçen sene de 1227 köy gezileri tertip etmiştir.

Halk dersanelerinde verilen derslerin miktarı ise, 935 te 8392 936 da 13198 dir.

Devlet Matbaaları Birleşecek

Haber aldığımıza göre Devlet Matbaalarının Ankarada birleştirilmesi için kuvvetli bir fikir vardır. Bu takdirde İstanbuldaki Devlet Matbaasile beraber Damga Matbaasının da Ankaraya nakledileceği anlaşılmaktadır. Yalnız Damga Matbaası pul ve kıymetli evrak bastığı ıve belki de kâğıt para basacağı için diğer matbalardan ayrı bulunmasına lüzum hasıl olmuştur. Damga Matbaasının yine İstanbulda bırakılması veyahut Ankarada ayrı bir binaya yerleştirilmesi işi tetkik edilmektedir.

Sarhoşluk Vak'aları

Arefe günü akşamı, yani ilk bayram gecesi şehrin muhtelif semtlerinde zabıtaya akseden 6 sarhoşluk vakası olmuş ve bu sarhoşlar cürmü meşhut mahkemesine sevkedilmişlerdir.

GÖKSU KÖPRÜSÜ

Şile — Agva yolu üzerinde yapılması kararlaşan Göksu köprüsünün inşa ihalesi 3 Martta yapılacaktır. Bu köprü ,o yol için ehemmiyetli telâkki edilmektedir

TARIHI DEGERI YÜKSEK BIR ESER

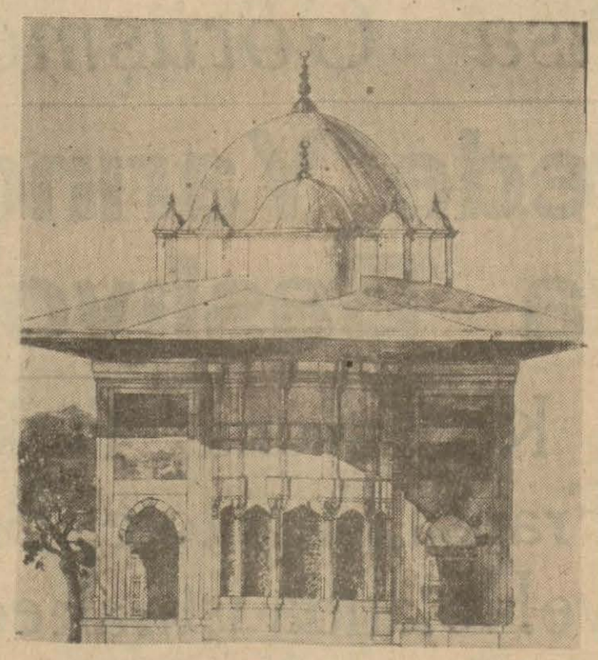

Valde Salihe çeşmesinin tamirden sonra alacağı şekil

Göçmenlere 100 bin Araba

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti, ilkbahar mevsiminin gelmekte olması dolayısile göçmenler hakkında yeni bazı faydalı kararlar almıya başlamıştır.

Bu cümleden olmak üzere 100000 araba satın alınarak muhacirlere tevzii tekarrür etmiştir.

Ayrıca, Konya, Niğde, Kayseri, Yozgat, Çorum, Tokat gibi Orta Anadoluda bulunan muhacirler için beş bin öküz satın alınması da kararlaşmıştır.

Bu sene içinde göçmenler daha müreffeh bir vaziyete çıkulmuş olacaklardır.

Müzede Meskûkât Salonu Hazırlandı

Müzeler idaresi yeni meskûkât salonunun hazırlanmasını ikmal etmiştir. Yakında burasını merasimle halka açacaktır. Müze direktörlüğü eskiden Ahmet Tevhidin de iştirak ettiği bir mütehassıs heyet tarafından tasnif edilen Fatımî meskûkâtının da bir kataloğunu neşredecektir. Bronz ve ziynet eşyası için vaktiyle Fransızca olarak hazırlanan rehber de Türkçeye çevrilecektir. Yine bu rehbere göre de hazırlanan zengin ziynet kolleksiyonları da meskûkât salonu ile beraber ziyaretçilere açılacaktır.

Eski Bir Tarih Kitabı Türkçeye Çevriliyor

Türk Tarih Tetkik Kurumu ana eserlerden Reşidettinin Farsça (Camiüttevarih) adlı tarih kitabını Türkçeye çevirterek nefis bir surette bastırmıya karar vermiştir. Kitap fasıllara ayrılarak Farsça bilenlere kısım kısım tercüme ettirilecektir.

Askerî Müze Önünde Top Meşheri Kurulacak

Millî emlâk idaresi askerî müzenin önündeki bahçeyi müze idaresine devretmiye karar vermiştir. Müze idaresi burasını teslim aldıktan sonra müzenin deniz manzarasını kapıyan bu bahçenin çirkin duvarlarını kaldıracak ve buraya Kasımpaşada eski Bahriye Nezaretinin önünde bulunan tarihî topları nakledecektir.

Büyüklerinin ve bütün öz kardeşlerinin bayramlarını kutlularken Türk ulusuna nihayetsiz sağlık, memlekete çok geniş rahatlık ve varlık dilerim.
Çapamarka Pirinç unu fabrikası
M. Nuri Çapa

Kıymetli bir âbide tamir ediliyor

Belediye, eski bir san'at pırlantasını tamir ettirmeye karar vermiştir. Bu âbide Atatürk köprüsünün başında yeni açılacak olan meydan ortasındaki valde Salihe çeşmesidir. Bu dört yüzlü san'at âbidesi son zamanlarda harap olmıya yüz tutmuştu. Müzeler mimarı Kemal Altan bunun tamir plânını ve tamirden sonra alacağı bir şekli yapmıştır. İstanbulda böyle meydan çeşmeleri 7 tanedir. Bunlara "yedi kardeşler,, derler.

Mimarî kıymeti çok yüksek olan bu âbide yeni meydanın kıymetli bir süsü olacaktır. Resmimiz âbidenin tamirden sonra alacağı şekli göstermektedir. Bu çeşme 1145 hicrî tarihinde yapılmıştır.

DENİZDEN KARAYA SARKINTILIK

Dün, polis; denizde sandalla dolaşmakta iken sarkıntılık yapan üç kişiyi yakalamıştır. Bunlar, Hasan, İsmail, ve Hüseyin isimlerinde üç kişidir.

Bu üç arkadaş Ortaköyden sandala binerek denize açılmışlar ve bir aralık ta Yalıboyunda evlerin pencerelerini süze, süze dolaşmıya başlamışlardır.

Bu üç kafadar, bir aralık Sadıkzadelerin evine de takılmışlar ve orada bulunan Sadıkzade Bay Mehmedin refikası ile kerimesine de sarkıntılıkta bulunmuşlardır.

Zabıta, bu iki bayanın müracaatı üzerine üç arkadaşı yakalamış, haklarında tahkikata başlamıştır.

Kömürden Zehirlendi

Cibalide oturan Bayan Servet, yakmış olduğu mangaldan çıkan hamızıkarbonla zehirlenmiş ve berayi tedavi hastaneye kaldırılmıştır.

Tarihî vesikaların tasnifi

Bu İş Biran Evvel Bitirilecek

Başbakanlık İstanbuldaki tarihî vesikaların tasnifine büyük bir ehemmiyet atfetmektedir. Bunun için Macaristandan bir mütehassıs getirtmiştir. Mütehassıs İstanbuldaki Babıâli, maliye, meşihat ve Topkapısarayı evrak hazinelerini tetkik etmiştir. Buralarda Türk ve dünya tarihini aydınlatacak mühim vesikalar bulunduğu için tasnifin bir an evvel yapılması neticesine varmıştır. Yakında raporunu Başvekâlete verecek, yeni ve çok kuvvetli bir teşkilâtla bir kaç koldan işe başlanacaktır.

Tasavvurlara göre tasnif işi beş koldan başlıyacak ve azamî 15 sene içinde bitecektir.

Stadyomda bir kaza oldu

Evveliki gün Stadyomda yapılan maçların seyircileri arasında bir kaza olmuş ve bir mektepli tehlikeli surette yaralanmıştır. Hâdise şöyle olmuştur:

Lise talebelerinden olduğunu ve Mahmutpaşada oturduğunu söyliyebilen Fahrettin, maçları bedava seyretmek üzere dama çıkmış ve tam maçın en heyecanlı bir zamanında Stadyom bekçilerinden birinin kendisini damdan indirmek üzere gelmekte olduğunu görmüştür.

Bekçi tarafından yakalanınca, stadyomdan çıkarılacağını anlıyan Fahrettin, ona yakalanmamak için damdan yere atlayıvermiştir. Fakat yükseklik fazla olduğu için müvazenesini temin edemiyen çocuk yere düşünce muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Iş bu şekli alınca, zabıta vaz'yet etmiş, Fahrettin Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, stadyom gekçisi de sorguya çekilmiştir.

Terhin Edilen Emlâk İçin

Emniyet Sandığı, müesseseye emlâk terhini suretile borçlu olup ta bu borçlarını ödiyemedikleri için merhun emlâki sandığın tahtı teffizine geçen borçlular hakkında mühim bazı kararlar ittihaz etmiştir.

Sandık, ittihaz ettiği bu yeni kararlarla, bu kabil borçlulara, ellerinden çıkan emlâklerine tekrar tesahup edebilmek için bir çok kolaylıklar göstermektedir. Bu şekilde, bir çok borçlular, tekrar mülklerine kavuşabileceklerdir.

Emniyet sandığı bunun için kısa bir talimatname hazırlamıştır.

Otomobil Çarptı

Şoför Ömerin idaresindeki 3300 numaralı otomobil, Aksaraydan geçmekte iken hastabakıcı mektebi talebesinden Bayan Ismete çarparak yaralamıştır. Şoför yakalanmıştır.

İki Bıçaklı Bir Adam..

Evvelki gece Ayvansarayda yapılan silâh araması esnasında maranoz Kâzım isminde birinin üzerinde iki bıçak birden bulunarak müsadere edilmiştir, kendisi de mahkemeye verilmiştir.

TAKVİM ve HAVA

23 ŞUBAT SALİ

Bugünkü Hava: DEGIŞIK

Bugün hava, sureti umumiyede bulutlu ve mutehavvil olacaktır. Akdeniz sahil mıntakasında derecei hararetin mahsus derecede yükselmesi. Ege mıntakasında yağış kaydedilmesi çok muhtemeldir. Karadeniz sakin görülecektir. Şark mıntakasında hava vaziyeti, normaldir.

Dünkü hava

Dün, barometre 760 milimetre, hararet en çok 10 en az 4 santigrat olarak kaydedilmiştir. Rüzgâr, lodostan hafif bir sür'atle esmiştir. Hava bulutlu ve hafif yağışlı geçmiştir

2 nci ay	Gün: 28	Kasım:	108
1355 Hicrî		1353 Rumi	
Zilhicce:	11	10 Şubat	
Güneş:	6,46 — Öğle:		12,27
Ikindi:	15,28 — Akşam:		17,50
Yatsı:	19,21 — Imsâk:		5,07

SON HABER

Fransız Başvekili Siyasetini izah etti:

"Iktisadî kalkınma olmuş bitmiş bir iştir,,

Sen Nazer, 22 (A.A.) — Dün birkaç mektep binasiyle yeni iş borsasının küşat resimlerini yapan B. Blum, halkın hakikî heyecanı arasında birkaç nutuk ve hitabe irad etmiştir.

Başvekil, halihazırdaki siyasetin veçhesini göstermiş olması itibariyle en mühim olan nutkunu yağmura rağmen şehrin ortasındaki Marceau meydanında toplanmış olan on bini mütecaviz dinleyicinin önünde söylemiştir.

İKTISADÎ İŞLER

Blum evvelâ iktısadı vaziyetten bahsederek buhrana karşı ne için bundan evvelki hükûmetlerin ittihaz ettiği hattı harekete benzemiyen bir usul tatbik ettiğini izah etmiş ve demiştir ki :

"— Bu şekilde hareket ettim, çünkü mesele servetleri azaltmak değil, bilâkis istihlâk kabiliyetini arttırmaktı. Asıl mesele masrafları azaltmak değil, hâsılatı çoğaltmaktır.

Başvekil, takip ettiği deflâsyon siyaseti sayesinde iktısadî sahada görülen kalkınma hareketlerini saymış ve bu kalkınmanın malî sahada tam değilse bile nisbî bir kalkınma ve devlet tahvilâtında da emniyeti iade edebilecek bir yükselme husule getirmesi lâzımgeleceğini söylemiştir.

B. Blum nutkuna devamla şunları söylemiştir :

"— Bu işte biz aldanmadık. İktısadî sahada kalkınma olmuş bitmiş bir iştir. Öyle ise niçin bir tavakkuf devresi geçiriyoruz? .

Belki biraz nefes almak lâzımgeliyor. Fiyatların yükselmesiyle eşya yeniden kıymetlendi. Fakat ekseriya müstahsillere tediye edilen para ile müstehliklerin verdikleri para arasında büyük bir fark göze çarpıyor. Bilhassa endüstri fiyatlarında sık sık fazla kazançlar karşısında kalıyoruz ve müstahsillerin sür'atle fazla kâr temin etmek istediklerini görüyoruz. Taleblere nisbetle teklifler kâfi değildir. Ve bundan dolayıdır ki müstahsil piyasaya hâkim olduğu için yükselmenin meşru sebeplerine ayni meşru sebepler inzimam ediyor.,,

YEVMİYELER ARTINCA

B. Blum sözüne devamla demiştir ki :

"Yevmiyeleri arttırırsam siyasetimizin düşmanı olanların bizi içine almak istiyecekleri cehennemî bir çember çizmiş olurum. Bir tavakkuf devresi geçirmek işte bunun için lâzımdır.

Yevmiyelerle fiyatlar arasındaki yarışı durdurmak icap ediyor. Yüksek fiyatlara, spekülâsyona karşı tedbir almak lâzımdır. Biz geri dönmiyeceğiz ve kazandığımız arazinin bir zerresini bile terketmiyeceğiz.,,,

Siyaset âlemi

Fon Nöyrat Viyanada

Almanya Dış Bakanı Baron Fon Nöyratın Viyanaya müvasalatı, büyük dostluk tezahürleri arasında vuku buldu. Almanya - Avusturya birliği taraftarları "tek millet, tek devlet!,, diye bağırışmışlar, Avusturya Nazileri dostluk tezahürlerine âzamî hararetı vermek için her şeyi yapmışlar ve zabıta coşkun tezahürlerin önüne geçmekten âciz kalmıştır.

Ziyaret gerçi, Avusturya Dış Bakanının daha önce vuku bulan ziyaretini iade maksadile yapılmakta ve ziyaret esnasında bazı meselelerin konuşulacağı hakkında resmî malûmat verilmemektedir. Bununla beraber siyasî mahafil, bilhassa iki meselenin görüşüleceğine muhakkak nazarile bakıyor. Bunların biri Habsburgların Avusturyaya iadesi, diğeri Avusturyadaki Nazilerin vaziyetidir.

Avusturya tahtına Habsburgların avdeti bütün Orta Avrupayı alâkalandıran ve Küçük İtilâf devletleri tarafından hasmane hareket sayılan bir meseledir. Avusturya, bilhassa istiklâlini ve Almanyadan ayrı olan varlığını kurtarmak için Habsburgların tahta avdetlerine lüzum görmektedir. İtalya, Avusturyanın istiklâlini korumayı ve Almanya ile Avusturya'nın birleşmesine mâni olacak her hareketi kendi menfaatine uygun gördüğü için, Habsburgların tahta avdetlerine; ağlebi ihtimal, itiraz etmiyecektir. Fakat Almanyanın böyle düşünmediğini gösteren deliller pek çoktur. Çünkü Almanyanın siyaseti, bugün ne, mahiyette olursa olsun, herşeyden evvel Alman - Avusturya birliğini tahakkuk ettirmek istediği şüphe götürmez. Bu birliğe engel olacak hâdiselerin vukuu herhalde Almanyayı hoşnut etmiyecektir. Bu yüzden Viyana mülâkatı esnasında bu meselenin konuşulması beklenmektedir.

Avusturyadaki Nazilere gelince halihazırda bunlara karşı Avusturyada müsamaha gösterilmekte ise de hattı hareketleri teşvik edilmemektedir. Bunlar, Avusturya ile Almanyanın birleşmesini ve iki Alman milletinini Fon Nöyrat şerefine yapılan tezahürler esnasında söylendiği gibi, "tek millet, tek devlet,, düsturunu tahakkuk ettiren bir vaziyete gelmesini isihdaf etmektedirler.

Avusturya ile Almanya arasındaki münasebetlerin hakikî salahı bu iki meselenin halline bağlıdır. Fakat bu meselenin alâka sahası Avusturya ile Almanyaya münhasır değildir. Daha çok geniştir. Bu yüzden bu meselelerin kolay kolay hallolunmıyacağı zannediliyor.

Ömer Rıza DOĞRUL

Alman Hariciye nazırı Viyanada

(Başı 1 incide)

eden risaleler dağıtmakta olan birkaç nasyonal - sosyalisti tevkif etmiştir. Nazilerden tanınmış birkaç tahrikâtçı da ihtiyaten tevkif edilmiştir.

Viyana, 22 (Radyo) — Alman Hariciye Nazırı buraya muvasalatmdan sonra Avusturya Hariciye Nazırile beraber Başvekil M. Şuşnigi ziyaret etmiş, mülâkat vukubulmuştur. İki devlet adamı Almanya ve Avusturyayı alâkadar eden siyasî ve iktısadî meseleleri görüşmüşlerdir.

Başvekilimiz inönü izmirde

Izmir, 22 (A.A.) — Başbakan İsmet Inönü, beraberlerinde Ekonomi Bakanı Celâl Bayar ve diğer zevat olduğu halde, saat 15.30 da Ege vapuru ile şehrimize gelmişlerdir. Ilbay ve Parti Başkanı Fazlı Güleç ve Şarbay Dr. Behçet Uz, Başbakanı törenle karşılamışlardır. Başbakan, vapurdan iner inmez, kendilerini karşılıyanların ellerini ayrı ayrı sıkarak iltifatta bulunmuşlardır. Rıhtıma ayak basan İsmet İnönü, bütün Kordonu kaplıyan halkın şiddetli alkışlariyle karşılanmış ve Başbakan yaya olarak Gazi konağına gitmişlerdir. Bir müddet istirahat eden Başbakan, beraberlerinde Ekonomi Bakanı olduğu halde Buca'da Kültür Bakanlığının satın aldığı eski kollej okuluna gitmişlerdir. Okulda ve dönüşlerinde Alsancak'ta Izmir limanı için bazı incelemelerde bulunduktan sonra Konağa avdet etmişlerdir.

Avusturya İstikrazı Konuşuldu

Roma, 22 (A.A.) — Milletler Cemiyeti tarafından Avusturyaya yapılan ikrazata kefil olan devletler mümessilleri senelik toplantılarını Romada yapmışlardır. Avusturya maliye nazırı Neumayer derpiş olunan malî muamelâtın mahiyet ve maksatlarını anlatmıştır. Komite Neumayerin tekliflerini kabul etmiştir.

KÜÇÜK HARİCİ HABERLER

İngiliz Hariciye Nazırı M. Eden, istirahatte bulunduğu Riviyeradan Paris tarikile Londraya gitmiştir.

*

Lehistanda avlanmakta olan Prusya Başvekili M. Göring Berline dönmüştür.

*

Fransanın Atlas Okyanus filosu dün sabah Kazablanka'dan Brest limanına hareket etmiştir.

*

Almanyada Ahende bir iş tial neticesinde iki kişi ölmüş, dokuz kişi de ağır yaralanmıştır.

HAMLELER

(Başı 1 incide)

det, pek az müddet sonra, Türkiyede hepimizin her şeyden daha fazla hayret edeceğimiz bir **umumî manzara** inkılâbı olacaktır. Hergün toprakla uğraşmak san'atları olan milyonların hünerinde, zevkinde ve hayat anlayışlarındaki küçük bir değişiklik, mucize demeye alıştığımız azametli g e r ç e l i ş'lere sebep olur.

Terbiyeci, makine ve su, köyde birleşerek, Kemalizm rüyasını geç yaşta bulunanların hayallerinde dahi hakikat kılacaktır.

Falih Rıfkı ATAY

Çin - Japon Münasebetleri

Nankin, 22 (A.A.) — Merkez icra komitesi akdettiği umumî içtimadan sonra bir beyanname neşrederek hükûmetin Japonyaya karşı takip ettiği siyaseti tasvip ve Çinde komünizme karşı açılan mücadeleye devam edilmesini teşvik etmiştir.

Bu beyanname, Japonlara karşı durmak için Çin komünistleriyle teşriki mesaiye müsait bir siyaset takibini iltizam eden hükûmetin düşmanları için büyük bir hezimet telâkki edilmektedir.

Hava istasyonu

İstimlâk Muamelesi Bitirilmek Üzere

İstanbul - İzmir ve Ankara - İzmir arasında işliyecek olan hava postaları için Cumaovası istasyonu civarın da inşasına karar verilen hava postaları istasyonuna yetecek kadar arazi, plâna göre tesbit edilmiştir.

726 metre murabbaı genişliğinde ayrılan bu arazinin istimlâk muamelesi neticelenmek üzeredir. İstimlâk bedelinin vilâyet, parti, belediye ve ticaret odası bütçelerinden ayrılma sı muvafık görülmüştür. İstimlâk muamelesini müteakip hava istasyonunun inşasına başlanacaktır.

Eskişehir Halkevinde

Eskişehir, (Hususî) — 19/2/1937 cuma günü akşamı Eskişehir Halkevi gençleri bir müsamere verdiler.

Müsamere, saat 20 de Istiklâl marşiyle başladı ve bunu bir gencin hitabesi takip etti. Biraz sonra halk evinin yapmış olduğu faaliyet hakkında uzun ve tafsilâtlı bir izahat verildi ve alkışlandı. Piyes Vedat Törün (Kör) eseriydi, eserde kör rolünü alan öğretmen Hüsnü Yerçil, tam lâyikiyle bir kör rolünü yaparak, çok muvaffak olmuş ve eserin heyecanlı yerlerinde hakikî ağlıyarak, halkın göz yaşlarını davet etmiştir. Piyes bittikten sonra dakikalarca alkışlanarak, halk kendisini bir daha görmek istemiştir. Piyesi müteakip amatör orkestra tarafından alafranga parçalar çalınmış, sonra radyoda okuyan Kerim Akşahin halk türküleri söyliyerek Eskişehir halkının millî duygularını okşamış, coşturmuş ve dakikalarca alkışlanmıştır.

İznik - Orhanaazi Yoluna Başlandı

Iznik, 22 (Hususî) — Iznik ilçesinin iktisadî kalkınması için yegâne çare olan Iznik — Orhangazi yolunun yapılmasına başlandığından dolayı çok büyük sevinç duyan Iznik ahalisi yolun başladığı yerde toplanarak büyük tezahüratta bulunmuşlar ve Iznik Halkevinin candan olan bu arzularının yerine getiren Bursamızın değerli Ilbayı Şefik Soyere teşekkür telgrafı çekilmesine karar vermişlerdir.

Bu tezahürat esnasında Iznik Şarbayı Demircan ve Parti Başkan Vekili Mehmet Sindel taraflarından çok heyecanlı nutuklar söylenmiş, Iznik ilçesi için çok önemli olan bu yolun çabuk olarak bitirilmesi temenniyatında bulunmuşlardır.

Iznik baştanbaşa eski eserlerle doludur. Bu eserler Nikya, Roma, Selçuk ve Osmanlılara ait olduğu görülmektedir. Halkın kendi mülklerinden çıkarmış oldukları pek kıymetli eserler faal sabık Maarif memuru Orhan Sargın tarafından toplanmış, çok kıymetli taş eserleri deposu vücuda getirilmiştir. Muhtelif hafriyat yapılacak olursa pek nadir eserlere tesadüf edileceği kuvvetle muhtemeldir.

Partiden Çıkarıldı

Londra, 22 (A.A.) — İşçi partisi divanı âzasından Hyman, eski işçi hükûmeti nazırlarından Strafford'un partiden ihraç olunacağını bildirmiştir.

Kâğıt paramızı dahilde basacağız

(Başı 1 incide)

bulunmuştur .

Alâkadarların söylediğine göre yeni kâğıt paralarımızın memleketimizde basılması çok mümkün görülmektedir. Bunun için de azamî (150) bin lira sarfedilerek bir Taydüs makinesi almak lâzımdır. Esasen Damga Matbaası için böyle bir makine alınması geçen sene kabul edilmiş ve müessese de Avrupa ve Amerikadaki matbaa makineleri fabrikalariyle temaslara başlamış, altı mühim müessesenin modellerini tetkik etmiştir.

Eski kâğıt paralarımızın basılması için bir milyon liraya yakın bir masraf yapılmıştı. Yeni paralar hariçte basıldığı takdirde bu kadar olmazsa bile her halde çok mühim bir masrafın göze alınması lâzımgelmektedir. Hükûmetimiz bundan başka her sene devlet tahvillerinin bastırılması için Avrupa matbaalarına (60) bin lira kadar bir para ödemektedir. İşte 150 bin lira ile alınacak bir makinenin sermayesi yalnız devlet tahvilleri basmak suretivle bile üç senede söndürülebileceği söylenmektedir.

Bu makine ile banknotlardan başka hariçte memleketimiz için iyi bir reklâm vasıtası olan posta pullarımızda çok nefis bir surette basılacaktır. Vekâlet bayramdan sonra bu hususdaki kat'î kararını tesbit edecektir .

Meksikoda Bir Sirka Ateş Verdiler

Meksiko, 22 (A.A.) — Gayri memnun seyirciler Guadalajara'da Del Progresso sirk meydanını yakmışlardır.

Fevkalâde bir program, halka bir aslanla bir boğanın dövüşeceğini bildirmişti. Dövüşü seyretmek için muazzam bir kütle halinde gelen halk, ortaya boğa yerine bir dana çıktığını ve bunun da bir aslan tarafından hiç bir mücadele vukubulmadan kolayca paralandığını görünce, büyük bir hiddete kapılarak evvelâ taş, sonra tabanca atmış ve nihayet sirk meydanına ateş vermiştir.

Finlândiyada Güreşçilerimiz 4-3 galip Geldiler

Helsingfors, 22 (Geceyarısından sonra telsizle) — Bugün yapılan müsabakalarda Türk takımı, Finlândiya güreşçilerini 4 - 3 yendiler. Türk güreşçilerinden Mustafa Greko romende tuşla, Saim, Yusuf, Çoban Mehmet serbest güreşte hükmen galip gelmişlerdir.

Kenan, Adnan Greko romende hükmen mağlûp addedilmişlerdir.

Maçlarda güzel güreşen Yaşar, güreşe devam edememiştir.

ispanya Harbinden Bir bilânço:

(Başı 1 incide)

gündenberi devam etmektedir. Asilerin bu müddet zarfında fazla zayiat verdikleri anlaşılıyor. Madritten alınan haberlere göre, âsilerden birkaç alay, kâmilen imha edilmiştir.

Bütün cephelerde taarruz

Londra, 22 (Radyo) — Hükûmet kuvvetlerinin dün Asturi cephesinde de taarruza geçtikleri haber veriliyor. Bu cephedeki muharebe birkaç saat devam etmiştir. Yerli madenciler, Franko kuvvetlerine şiddetle saldırmışlardır. Kesif bir ateş içinde neticelenen muharebeler sonunda madenciler, Aviedo'ya girmişlerdir. Bu esnada şehir sokaklarında pek şiddetli mücadeleler olmuştur.

Hükûmetçiler, saat tam dörtte bütün cephelerde taarruza geçmişler, her iki tarafın topçu kuvvetleri saatlerce mevzi dövmüşlerdir. Hükûmetçi kuvvetler Palaza dö Toro ve su hazineleri de dahil olmak üzere şehrin ner tarafını işgal etmişlerdir

Topçü düellosu

Bilbao, 22 (A.A.) — Bask müdafaa meclisi, Cibar mıntakasındaki hükûmet topçu kuvvetlerinin düşmanı sıkıştırıp ağır telefat verdirmiş olduğunu bildirmektedir. Bask cephesinin diğer kısımlarında topçu düellosu olmuştur.

Madrit, 22 (A.A.) — Alicante'den haber verildiğine göre, iki âsi tayyaresi Orandan Alicanteye giden Nuria No: 3 ismindeki vapuru Malilla'ya gitmiye icbar etmişlerdir.

Vapur limana gelir gelmez, âsiler bütün tayfasiyle 103 yolcuyu alakoymuşlardır.

Kurşuna dizilen 15.000 kişi

Berlin, 22 (A.A.) — Voz d'espana gazetesi, dahilî harbin bidayetinden beri Bilbaoda kurşuna dizilen Frankocuların 15 bin olduğunu yazmaktadır.

Paris, 22 (A.A.) — Excelsior gazetesinin Valenciadan bildirdiğine göre, Ispanya harbiye nazırı 23 den 27 yaşına kadar bütün erkekleri mecburî askerlik hizmetine tâbi tutmuştur. Bu suretle 150.000 kişi silâh altına alınmış oluyor. Bu gazete harbiye müsteşarı General Asconsion'un istifasının cümhuriyet ordusu erkânı - harbiyesinde mühim değişikliklere mebde olacağını ilâve etmektedir. Bu münasebetle sosyalist lideri Carlos Baraibar'ın eGneral Ascension'un yerine getirileceği söylenmektedir.

Adliye Tayinleri

Ankara, 23 (Hususî) — Adliye intihap encümeni, bayramertesi tekrar içtimalarına devam edecek, Adliye Vekâleti tarafından hazırlanmış olan tayin kararnamelerini gözden geçirecektir. Bu kararnamelere göre, yeniden birçok tayinler yapılacağı, bazı hâkimlerin derecelerinin terfi edileceği ve birçok adliyecilerimizin yeni vazifelere naklolunacağı anlaşılmaktadır.

AFYON KARAHİSAR
MADEN SUYU
En mükemmel sofra suyudur

Mahkemelerde

Beygirleri satınca teessürden parasını içkiye vermiş

Karagümrükte oturan Mustafa oğlu arabacı Ekrem dün beygirlerini pazara çekmiş ve satmıştır. Bundan sonra da bir meyhaneye giderek kafayı tütsülemiye başlamıştır. Saat 11,5 dan 14,5 a kadar fasılasız rakı içmiş, ondan sonra sokağa çıkmış, hafif tertip nare atmıya başlamıştır.

İspirto tesirini gösterdikçe Ekremin de sesi yükselmiye ve o duvar benim, bu duvar senin sendelemiye başlayınca polis kendisini yakalamış ve Müddeiumumîliğe getirmiştir. Ekrem Müddeiumumî muavini Hikmet Sonelin önüne çıkarıldığı zaman da sallanıyordu. Ona niçin içtiğini ve niçin nare attığını sordu. Ekrem dili ağzında şişmiş gibi konuşarak cevap verdi:

— Ben içmiyeyim de kim içsin. Hayatım gibi sevdiğim beygirleri sattım.

Ve cebinden çıkardığı mavi bir zarfın içindeki paraları göstererek:

— Evet.. İşte sattım. Paraları da burada... Onlardan ayrılmıya dayanamadım. İnsan her vakit kadına âşık olmaz, benim gibi bazan beygirleri sevenler de olur. Müteessir oldum. Şöyle bir iki kadehle ıstırabımı dinlendireyim, hayvanları unutayım, dedim. Zâhir fazla kaçırmışım.

Ekrem tutulan sorgu zabıtını bin müşkülâtla imzaladıktan sonra Sultanahmet Sulh Üçüncü Ceza hâkiminin önüne çıkarıldı ve hâkim İhsan kendisini bir lira hafif para cezasına mahkûm etti.

100 Kuruş Para Cezası Verecek

Hayri oğlu Sadi ile Mahmut oğlu şoför Necminin ortaklama bir otomobilleri ve bu yüzden doğmuş karışık bir hesapları varmış. İddiaya göre, evvelki akşam Sadi kafayı çekmiş ve bir kahvehanede Necmiyi bulmuş, yakasından tutarak:

— Şuraya otur, hesapları görelim. demiş.

Necmi de, Sadiyi atlatmak istemiş. Bu sırada Sadinin ağabeysi Sami de gelmiş... Sadiye lâf anlatılamamış ve nihayet Sadi otomobilin üç cammı kırmıştır. Polis, Sadiyi dün cam kırmaktan ve sarhoşluktan suçlu olarak meşhut suçlar müddeiumumiliğine verdi.

Müdeiumumî, Sadinin ayni zamanda otomobilin yarısına sahip olduğu için bu cihetten takibat yapmasına lüzum görmemiş, yalnız sarhoşluktan Sultanahmet sulh ikinci ceza mahkemesine vermiştir. Hâkim Salâhattin Demirelli ,suçlu Sadiyi 100 kuruş para cezasına mahkûm etmiştir.

Kurbanlık koyunu çalmışlar

Bozdoğan kemerinde oturan Mehmet oğlu Hüseyin evvelki gün bir kurbanlık koç almış ve evinin bahçesine bağlamıştır. Hüseyin yatsı namazı kılmak için camie gitmiş, döndüğünde, koçun yerinde yeller estiğini görmüş ve hemen sokağa fırlamıştır.

Hüseyin karakola müracaat etmiye karar vermiş. Daha evvel Rıza oğlu Raifle Ali oğlu Alâettin; Hüseyinin evine, kemerden atlamak suretiyle girmişler ve koçu çaldıktan sonra karanlık sokaklardan kaçırmıya başlamışlar. Nokta polis, bunların telâşlarından şüphelenmiş ve kendilerini yakalıyarak karakola getirmiş, tahkikata başlanmıştı. Bunlar karakolda koçu satın aldıklarını anlatırken, o sırda koçun sahibi Hüseyin de komiserin yanına girerek:

— Bay komiser, bizim bahçeden şimdi koçu çalmışlar, lütfen araştırılması için emir verir misiniz? demiştir.

Komiser, Hüseyini oturtmuş ve sonra da koçu göstererek sormuştur:

— Bu mu?...

Hüseyin koçunu tanıyınca, suçlular ifadelerini değiştirmişler:

— Biz bu hayvanı sokakta başıboş bulduk. Kaybolmasın diye polise götürüyorduk. Polis te bizi yakaladı. Biz Hüseyinin evine girmedik, demişlerdir.

Polis, suçluları dün sabah meşhut suçlar mahkemesine vermiştir. Asliye birinci ceza mahkemesi, bugün suçlular hakkındaki kararını verecektir.

Karısına dayak atan bir koca

Meşhut suçlara bakan Sultanahmet sulh ikinci ceza hâkimi, dün bir karı, koca davasını neticelendirdi. Davacı yerinde Borak kızı Huriye adlı genç bir kadın vardı. Davanın suçlusu da kocası Mustafa oğlu Ismail Hakkı isminde bir mütekaitti.

Huriye davasını şöyle anlattı:

— Kocam, bana ve çocuklarına bakmıyordu, evimize ekmek bile getirmiyordu. Kendisiyle yaşayamıyacağını anladığım için aramız açılmıştı. Dün akşam evime geldi, beni kapıya çağırdı ve saçlarımdan tutarak dövmiye başladı. Sonra da burnumu, yüzümü ustura ile keseceğini söyledi.

Hâkim, Huriyeden sonra sözü kocasına verdi. O:

— Bay hâkim, dedi, biz on dört senelik karı kocayız. On gün işimden çıkarıldım, diye bana kapıyı açmadı. Ben iş buldum ve birisinin tavassutu ile dün akşam barışma teklifinde bulundum. O da bana: "Gece gelsin, barışalım" diye haber göndermiş. Ben dün akşam eve gittim, evi bomboş buldum. Komşulardan sordum. Dün bu evi boşalttılar, başka bir yere taşındılar, dediler. Arıya, arıya yeni evi buldum. Kapıyı çaldım. Beni yine kabul etmedi. Ben, kendisini ustura ile tehdit etmedim.

Bundan sonra şahitler dinlendi. Hâkim Salâhattin Demirelli Ismail Hakkının, Huriyeyi dövdüğünü sabit buldu ve 19 lira ağır para cezası verdi. Ustura ile tehdit iddiasını sabit görmediği için de bu cihetten beraet ettirdi. Ismail Hakkının sabıkası olmadığı için de cezası tecil edilmiştir.

Eski Arabacılar Kâhyasının Vurduğu Adam

Bundan üç gece evvel, Koskada eski arabacılar kâhyası Arif tarafından kasatura ile yaralanan Tersaneli Cemal, kendisine ameliyat yapıldıktan sonra vaziyeti iyiliğe yüz tutmuştur. Arif, müstantiklik kararıyle tevkif edilmiş bulunmaktaydı.

Yaralı hakkında verilecek kat'î rapora göre vaziyeti taayyün edecektir.

Dayaktan Sonra..

Galatada, Mimar hanında oturan Melâhat ile Hafize kavga etmişler, Melâhat, Hafizeyi adamakıllı dövmüştür.

Hafize zabıtaya müracaatla, hamile bulunduğunu, çocuğunun da bu dayak tesiriyle düşmek üzere olduğunu söylemiş, bunun üzerine Haseki hastanesine kaldırılmıştır. Melâhat ta yakalanmıştır.

Havaya Karşı Korunma

Sivil korunma teşkilâtında vazifeler

Dünkü nüshamızdan devam

UMUMÎ KORUNMA HİZMETLERİ VE RESMÎ TEŞKİLAT:

RESMI MAKAMLARIN YARDIMI:

Düşman hava saldırımlarını uçaklarla, top ve makineli tüfeklerle defi keyfiyeti, askerî bir iştir. Sivil korunmanın icap ettirdiği diğer ödevler, bir takım teşkilâtların yapılmasını lüzumlu kılar ki, şunlardır:

1 - UÇAK GÖZETLEME VE HABER VERME TEŞKILATI:

Memleketin her tarafında dağınık olarak kurulmuş hava gözetleme ve haber postaları ve merkezleridir ki ufakları ve gökleri dürbin ve diğer âletler le arayarak düşman uçak filolarını bulur ve maksatlarını anlar ve haber verirler.

2 - IKAZ VE ALARM TEŞKILATI

Tehlikeye uğrayacak şehir ve mahalle halkını tehlikeden haberdar eder. Bu gözetleme ve alarm işlerinde askerî makamlarla, posta, telgraf ve mıntakanın sivil memurları birlikte çalışırlar. Fakat orduya mensup teşkilât, hava haber postalarında ve alarm merkezlerinde kullanılmazlar. Bu vazifeler için gönüllü, fakat iyi yetiştirilmiş insanlar lâzımdır.

3 - EMNIYET VE YARDIM HIZMETI:

Kaçınmak mümkün olan zararları en az dereceye indirmek için emniyet ve yardım teşkilâtı yapılır. Şahsî korunma işleri de burada biter. Bundan sonra resmî yardım teşkilâtı başlar. Bu teşkilât şunlardan ibarettir:

a — Emniyet kıtası - emniyet ve inzibatı muhafaza için,

b — Sıhhiye: - Çabuk sıhhî yardım ve ilk tedavi için.

c — Itfaiye: Büyük yangınları söndürmek için.

d — Gaz arayıcı ve temizleyici kıtası - zehirli gazları bulmak ve temizlemek için,

e — Teknik kat'alar: Hasara uğramış elektrik, havagazı, kanalizasyon, su ve muhabere yollarını tamir için.

f — Enkaz kaldırma kıt'aları: Cadelerdeki enkazı kaldırmak ve yıkılmıya yüz tutmuş binaları yıkmak, yahut muvakkat desteklemek için.

Yukarıda söylenen teşkilâttan hâlâ ancak bir kısmı vardır. Fakat bunlar da ciddî haller karşısında kifayet edecek derecede değildirler. Bunlar iyi yetiştirilmeli, yardımcılarla takviye edilmelidir ki, icabında âmme hizmetlerini başarabilecek hale gelsinler.

Büyük şehirlerde yardımcı teşkilâtların çabuk yardımını mümkün kılabilmek için bunların, icabına göre mahalle (Rayon) lara taksim edilmeleri lâzımgelir. Meselâ her 5000 nüfuslu bir mıntaka bir (korunma mahallesi) sayılarak oraya bir (mahalle âmiri) verilir. Bunun emrinde, emniyet, itfaiye, sıhhiye kıt'aları ve icabında bir (haber ve irtibat mangası) bulunur.

Mahalle âmiri, kendi mıntakası dahilindeki blok âmirlerile irtibatta bulunur ve icabında komşu mahalleden yardım iseteyebilir.

HAVA KORUNMA BOLGELERI (BEZIRK):

Nüfusu 20,000 kadar olan yerler, birer bölge vücude getirirler. Bölgenin hava korunma âmiri ve ihtiyat yardım kıt'aları bulunur.

Nüfusu 10,000 e kadar olan şehir veya endüstri mıntakaları, bölgelere taksim olunurlar. Fakat bütün bu taksimat kat'î olmayıp ancak ihtiyaç ve mahallî şeraite tabidir.

BİLECİK VE OLGUN RAKILARI SAHİBİ
YURDDAŞLARININ
KURBAN BAYRAMINI
KUTLULAR

Soğan ve Portakal Talepleri Artıyor

Bir Mısır firması memleketimizden geniş mikyasta portakal ve soğan mubayaa etmek için müracaatta bulunmuştur. Piyasada Rize ve Dörtyol portakallarının kâfi miktarda mevcut olmaması, bu dileğin süratle yerine getirilmesini mümkün kılmamaktadır. Fakat alâkadarların temin ettiğine göre, yakında Mısıra yüz bin ton soğan ihraç edilebilecektir.

Mevlût

Geçenlerde irtihalini yazdığımız Istanbul Hukuk Fakültesi ikinci sınıf müdavimlerinden Trabzon Mebusu ve Büyük Millet Meclisi gurup reis vekili Hasan Sakanın oğlu merhum Zeki Sakanın ruhu için bayramın üçüncü gününe tesadüf eden 24 Şubat Çarşamba günü öğle namazını müteakip Beyazıt camiinde mevlüdü şerif okunacaktır. Kendisini seven dost ve arkadaşlarının ve arzu buyuran zevatın teşrifleri rica olunur.

Bir Hırsızlık İddiası..

Yedikulede Kazlıçeşmede oturan Izmit orta mektep müdürü Bay Sacit, zabıtaya müracaatla bir iddiada bulunmuştur. Bu iddiaya göre: Bay Sacitin kayimpederine ait 63 lira parası, bulunduğu yerden hizmetçi Fatma tarafından aşırılmıştır.

Bay Sacidin bu iddiası üzerine şüphe Fatmayı yakalıyarak sorguya çekmiştir. Çalman paralar henüz meydanda yoktur.

Bugün İstanbulda İPEK. İzmirde ELHAMRA sinemalarında senenin en güzel filmi;
Rus - Japon muharebesi
(TÜRKÇE SÖZLÜ)

SÜMER Sineması
BAYRAM MÜNASEBETİLE EN BÜYÜK ŞARK FİLMİNİ
BAGDAD BÜLBÜLÜ
nü gösteriyor. Tamamile Türkçe sözlü ve şarkılı olan bu filmi mutlaka görünüz.
Baş rollerde: Münire Mehdiye - Ahmet Allâm.

17 milyon Türk için vücude getirilen büyük film: Türk İnkılâbı 'nda terakki hamleleri. Sesli ve türkçe sözlü. Genç, ihtiyar bütün Türkler kendi inkılâp ve zaferlerini canlandıran büyük millî filmlerini görmiye koşuyor.

Son 30 senelik tarihimizi hakiki film vesikalarile görünüz. Saltanat, Meşrutiyet, 31 Mart, Hareket Ordusu, Balkan ve Umumî Harpler, Çanakkale Zaferi, İşgal Devri, İstiklâl Savaşı, Lozan, Cümhuriyet.

TÜRK
Sinemasında
Matineler saat 11 de başlar

GRIYA

No.. 2 [Dört gün sürecek roman] Yazan: UMMACI

[DÜNKÜ KISMIN HÜLASASI]

Buraya hasta bir arkadaşımı aramak için gelmiştim. Fakat mektep çocuklarının kar topuna tuttukları bir kocakarı yere yuvarlanırken mütaarrızların elebaşısına da karanlıklar içinden bir kardan mermi geldi. Elebaşı çocuk, derhal yere yıkıldı.

Arkadaşımın evi buralarda olacaktı.

Yaralı çocuğu evine bırakan bakkal ile çırağı da dönmüştü; hep birden dükkâna girdik. Bir tek hamlesile iki manga kuvvetinde muhacimlerini yere seren bu yarı deli kadın da, bu zaferinin verdiği gurur içinde, etrafına şuursuz, manasız bir haykırışla kuvvetini ilân ede ede aşağıya doğru geliyordu.. Hanyalı Türk bir mübadil olduğunu öğrendiğim bakkal, bu korkunç hâdisenin müşahitlerinden biri sıfatiyle, bana dert yanıyordu:

— Ah, efendi!. Bu deli ve sarhoş karı, bu mahalle için ne belâdır bilsen.. Gün geçmez ki, elindeki o kalın şişesile, birinin kafasını yarmasın; gözünü çıkarmasın; dişlerini kırmasın... Fakat, gördünüzya, kabahat yine çocuklardadır, sataşmayana bir fenalığı yoktur... Kaç defa hapse mahkûm olmuş, kaç defa dayak yemiştir. Mahallenin bütün aileleri ve bilhassa, çocuk anaları bu karıdan şikâyetçidir. O cezasını bitirir yine buraya gelir, iki sokak geride harap metruk bir ahırda yatar.. Mütemadiyen içer; ne bulsa içer; fakat en fazla rağbet ettiği, renkli ve zehirli ispirtodur; çünkü en ucuzudur... Dilenir içer, kazanır içer... Eski ve çok meşhur bir kokot olduğunu anlatırlar. Altı sene evvel bu mahalleye geldiğim zaman, yine az çok yüzüne bakılır bir haldeydi; kira ile odada oturur, geceleri misafir kabul ederek geçinir giderdi. Zamanla gelip gideni, büsbütün, kesildi arayıp soranı kalmadı. Son arkadaşı, kendisi gibi, zayıf, hasta, iri bir sokak köpeği idi; o ahırda onunla sarılıp yatardı.. Nihayet, belediye memurları bu markasız, kayıtsız köpeğini de elinden aldılar; gözü önünde zehirleyip öldürdüler. Bunun üzerine saldıracak bir deli haline geldi; timarhaneye attılar... Fakat bir müddet sonra iyi oldu diye koyuverdiler...

Bu esnada, dehşetle titiredim; bakkal da sararmıştı... Kadın, kar üzerinde yatan, o korkunç silâhını; o ağzı kırık, dibi kanlı şampanya şişesini bulmuş, almış, gelip dükkânın kapısına dikilmişti; belki de bakkalın son sözlerini işitmişti.. Ben, muhtemel bir taarruz karşısında, gayri ihtiyarî ve kablelvuku bir his tesiri altında, dükkânın derinliklerine doğru süzüldüm... Içabında çuvalları bir barikat gibi kullanarak kendimi müdafaaya çalışacaktım.. Fakat, onun yorgun, bitgin yüzünde, böyle yeni bir kavgaya tahammülü olmadığı görülüyordu.. Elindeki boş şişesini bakkala göstererek, Rumca, niyazkâr bir şeyler mırıldandı.Çırak şişeyi doldurmak için bodruma inerken, saklandığım yerden, onu tetkika çalıştım; upuzun, kupkuru bir kameti vardı, boğazından topuklarına kadar bütün vücudu kara, kirli ve pejmürde bir pazen basması ile örtülü idi. Kirden, bakımsızlıktan keçeleşmiş kır ve hâlâ çok mebzul saçları üzerine partal ve demode, geniş kenarlı, hasır bir şapka oturtmuş ve bunu düşmekten muhafaza için, arasından geçirdiği kirli bir paçavra ile boynundan ve çenesi altından bağlamıştı, gözünün biri patlamışa benziyordu, öteki de yarı kapalı idi.. Bütün müfrit alkoliklerde olduğu gibi, mosmor, şiş ve iğrenç bir burnu vardı, sola doğru kaymış meflûç, dişsiz ağzını çerçeveliyen çok kalın ve dışarı doğru kunç başı gövdeye bağlayan boyun da, besli bir kazımkinden farksızdı.... Küçük fakat şiş ayakları çıplak olarak eski bir hamal yemenisinin içinde sığmmıştı... Ağzına kadar renkli ve zehirli ispirto ile doldurulup eline verilen şişeyi, sevgili bir çocuğa yapılan ihtimam ve tekayyütle, dümdüz göğsü üstüne bastırarak paytak bir yürüyüşle dükkândan uzaklaştı....

Ismini söyler söylemez çok hürmetkâr bir vaziyet alan bakkala veda ederek, çırak refakatinde, arka sokaktaki dostumun evine doğru yollandım..

Tehlikeli intanî bir hastalıktan henüz kurtulduğunu anlatan arkadaşım; yüksek dalgaları, uzun yolları aşarak geldiğim bu şehirde, hiç beklemediği bu ziyaretimden dolayı pek çok sevinmişe benziyordu. Bu bakımsız sokakta ve onu çerçeveliyen bu köhne, harap binalardan birisi olan evi, dış manzarası ile hiç kabili kıyas olmıyacak derecede ferah, temiz ve konfo[illegible]lı. Büyük bir kömür soba ile mükemmelen ısıtılmış olan ve bir salondan fazl abir stüdyoya benziyen bu geniş odada, onunla karşı karşıya, rahat yumuşak koltuklara gömülerek, uzun senelerin tahassüründen doğan bir mebzuliyeti kelâm içinde birbirimize hayatlarımızı anlatmıya başladık. Arkadaşım bir makine mühendisi idi, bütün hayatında bekâr, serazat kalacak derecede akıllı insanlardan biri idi. Bir senedir bu mahallede oturuyormuş. Terbiyeli, işgüzar ve sadık bir hizmetçisinin tekayyütleri içinde yaşıyormuş ve son tehlikeli hastalıktan kurtulmasının başlıca âmili de bu kadın imiş.. Orta yaşlı ve sempatik bir tipe benziyen bir kadın, keçeli adımlarla, sessiz, gürültüsüz etrafımızda dolaşarak, tıpkı bir hayal gibi, işlerimizi görüyordu. Arkadaşımın büyük ısrarları karşısında yemeğe kalmağa razı oldum. O böyle intanî hastalıklardan sonra hâsıl olan mes'ut bir aksülâmelle, pek iştahlı görünüyordu. O akşam yiyip içeceğimiz şeyler hakkında bana ezber uzun bir liste okudu; çocuk gibi, seviniyordu.. Hemen orada, önümüzde hazırlanan masada serin viskinin ilk cür'alarını yuvarladık... Şahıslarımıza ait uzun hasbühallerin biraz tavsadığı, viski kadehlerinin üçüncüleri tazelendiği bir zamanda, mevzu kıhtı içinde kalmış olmalıyım ki — hemen de unutmak üzere olduğum— akşamki sokak hâdisesini ona anlatmağa kalkıştım.. Daha ilk cümlelerinde iken, onun birden sapsarı kesilen yüzünü henüz marazî şeklini kaybetmemiş, zayıf, kemikli ellerile kapayarak, koltuğunun arkasına doğru kaydığını endişe ile gördüm.. Bu çok fazla ısıtılmış odada viskinin de inzimamı ile arkadaşıma, hastalığımın bıraktığı izlerin neticesi, bir akse mi gelmişti?.. Elimde dolu bir su bardağı, üzerine doğru eğildiğim zaman; gözlerini açıp yerinde doğrulduğunu, ve yeniden penbeleşen yüzü ile bana baktığını sevinçle gördüm; telâşıma karşı tatminkâr bir tebessümle:

— Korkma, dedi; bir şeyim yok.. Anlattığım vak'a bütün hayat plânımı hercümerç eden bir hikâyenin korkunç ve feci bir hatimesidir.. Uzun senelerden sonra tesadüf beni, bu kadar feci şerait altında, yeniden karşılaştırdı...

Eski bir vakayı bilmiyerek canlandırmaktan mütevellit kalbi ezalar içinde mırıldanarak mükâlemizi başka mevzulara çevirmeğe uğraşırken o sözümü kesti:

— Bunda senin hiçbir taksirin yok.. Zaten bir seneye karip bir zamandır, mahallede ona her tesadüfümde bu akseyi hisseder, elemler içinde burgulan kalbimle, deli gibi, koşar ve kaçarım.. Bereket versin ki, o, senelerdenberi, bu hâdiseyi, mazisine ait bu vakayı ve onun faillerini tanıyacak, teşhis edecek

(Arkası var)

GÜNÜN MESELELERI

Yardım? Evet! Fakat, Ne Şekilde?

Birkaç gün evvel Aydından gelen bir haber, ölen bir dilenci kadının kulübesinde torbalar dolusu nikel para bulunduğunu ve iki gün devam eden tadattan sonra, dilencinin yedi yüz lira sahibi olduğunun meydana çıktığını anlatıyordu.

Biz, şüphesiz, çok merhametli bir milletiz, on para veya bir dilim ekmek istiyen yoksulun acısını derhal kalbimizde duyarız. Yüreklerimizdeki bu ıztırabı paylaşma hassasını istismar edebilecek tıynette olanlar avuç açarak, boyun bükerek, Aydındaki dilenci gibi, torbalar doldursalar da biz bundan dolayı aldatılmış olduğumuzu hatırımıza bile getirmiyerek; öteki köşe başında, on para veya bir dilim ekmek istiyen bir başkasının eline cebimizdeki nikel parayı bırakmakla yardım etmeyi bir borç sayarız.

Halbuki avuç açanlar, ekseriya, dilenciliği meslek haline getirmiş olanlardır. Hikâye meşhurdur: "Güzelliği için dilenci kızla evlenmiş olan zengin onun süslü odasındaki her eşyayı bir merhametli insan farzederek, hepsinin önünde birer birer durup mahzun sesle sadaka istemekten nasıl zevk almakta olduğunu, yani alıştığı dilencilikten nasıl vazgeçemediğini, kapı deliğinden, hayret ve teessürle seyretmişti.„ Böylelerinin aç ve çıplak kalmasına imkân mı vardır? Bu gibiler acındırarak alamadıklarını zorla ele geçirebilenlerdir.

Şimdi, öyle yoksullar vardır ki, çaresizliğin son haddine geldikleri zaman, felâhı, başkaların merhametine değil, belki ölüme sığınmakla bulurlar. Bu nevi yoksullar, ne yazık ki, ötekilerden, pek çoktur. Fakat onlar nerededirler? Kendilerile neden en der karşılaşırız?.

Halbuki onlar her yerde, etrafımızdadırlar. Belki şu önümüz sıra sarsak yürüyen ihtiyar adam; yahut solgun yüzü, çökmüş yanaklarile, bir an, içimizi sızlatarak geçip gitmiş olan genç kadın, veya demin karşımızda, bir şey istiyecekmiş gibi duralıyarak sonra yoluna devam etmiş olan delikanlı, hep onlardandı.

Hakikî ıztırap nerededir? Onu nasıl keşfetmeli ki, yardım, yerine sarfedilmiş olsun? Yardımı kime ve nasıl yapmalı?

Bu sualleri, Kızılay gibi, sosyal yardım müesseselerinde çalışanlara sorunuz. Gün, hattâ saat geçmez ki, ıztıraplarını yalnız onlardan gizlemiyenler, evlerindeki ağır hasta çocukları, karıları veya anaları için, yahut gıdasızlıktan harap olmuş kendi ciğerleri için onlardan şifa istemiye gelmesinler.

Merhameti bir vazife haline getirmiş olduğu için sırdaşlığından şüphe edilmiyen bu gibi kurumalar, keşfi güç olan hakikî ıztırabın melceidir. Bu hakikati ve asıl ıztırabı oralarda bulabiliriz. Yardımımızı onlara yaparsak paramız bir pinti torbasına yerleşmiyeceğinden, yüreklerimizdeki en temiz duyguların istihza ile karşılaşmıyacağından, verdiğimiz birkaç kuruşun tedavi bekliyen bir yarayı sarmıya yaramıyacağından emin olabiliriz. İçtimaî tesanüdün en makul şekli ancak budur. Kaldı ki, meselâ Kızılay, yalnız böyle münferit değil, herhangi müşterek ıztırabı tehvin için kurulmuş bir müessesedir.

Bu çeşit müşterek ıztırapları tarife lüzum var mı?

Muharebede vurulan;

Seylâpta evini barkını kaybeden;

Zelzelede yersiz, yurtsuz kalan;

Salgında inim inim inliyen vatandaş, bilir ki, onun yardımı gelecikmiyecektir.

Fakat onun tükenmez yardım kaynağı yine bizlerin merhametimizdir. Merhametimizi böyle kurumlara tevcih etmesini bilelim.

Necati BAYDAR

Otomobil kazalarını Azaltma için Kanun Yolları Nelerdir?

Nakleden: S. İ. Umar

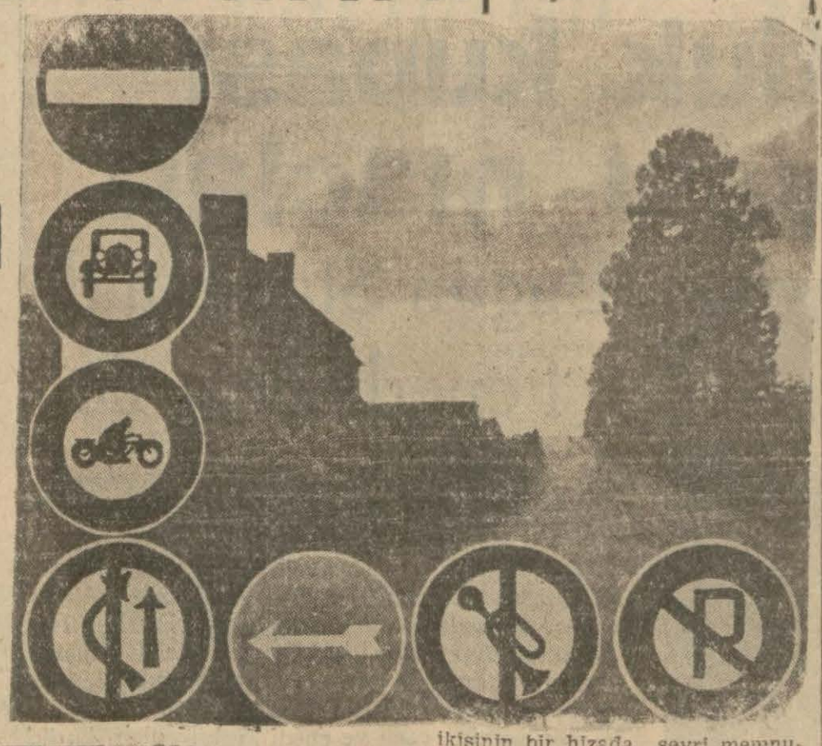

Otomobil kazalarına karşı alınmak için yollara böyle işaretler konuluyor

Yevmi büyük bir İngiliz gazetesi yol kazaları - nın tekerrürü üzerine mevzuatı kanuniyenin tesirlerini tetkik ederek bu hususta İngiltere ve Amerika hakkında bir mukayese yapmaktadır. Yol kanunları dünyanın her tarafından daha fazla sarih olmasına rağmen Anglo - Saxon memleektlerinde kaza yekûnunun her memleketten yüksek bulunduğu malûm bir keyfiyettir..

1935 senesinde Amerikada otomobil kazası neticesinde 25 bin insan telef ve (1.250.000) insan da yaralanmış bulunmaktadır.

Her ne kadar bu müddet zarfında İngilteredeki kaza miktarı da ha az ise de diğer Avrupa memleketleriyle mukayesesinde yine en fazla bir miktarda olduğu görülür.

1932 de büyük malî buhran neticesi otomobil faaliyeti de durmuştu. Bu yüzden Amerikada kaydedilen kaza miktarı da hissedilecek derecede az olmuştu. Fakat o tarihten sonra Amerikada miktar, sene ile birlikte yükselmistir. Halbuki İngilterede de otomobil faaliyeti zamanla artmakta devam eylediği halde netice berâkistir .

Bu iki memlekette kazaların önüne geçilmesi ve hic olmazsa azaltılması için sarfedilen gayretler ve bu husus için tahsis edilen paralar çok ehemmiyetlidir.

Bazı ameli tedbirlerin kabulü ve bunların merkezlestirilmesi İngilterede çok iyi neticeler vermis olduğu halde, Amerikada muhtelif hükûmetlerin kanunlarında görülen benzemeyişler neticesi lehte hiç bir tesir yapmamıştır.

Meselâ emniyet camlarının istimali bütün Amerika devletlerinde ayni şekilde kabul edildiği halde otomobil sevk ve idaresi için ruhsatname itası usulü her hükûmet dahilinde başka bir sekildedir. Meselâ şahsî salis için sigorta mecburiyeti İngilterede mecburî olduğu halde bu mecburivet Amerikanın yalnız (Massachusts) hükûmetinde câridir.

Newyork hükûmeti dahilinde isliyen otomobillerin miktarı (2.350.000) dir. Bu miktardan yalnız (350.000) adedi sigortalıdır.

Bu müşahededen sonra otomobil kazazedelerinin iyi himaye edilmelerini musırrane talep eden Amerika halkının bu haline hayret edilmez. Amerikada otomobil sahibi olanların üçte ikisi hayatlarını ancak kazanabilen ve senelik varidatları (2.000) doları geçmiyen insanlardır.

Binaenaleyh bir kaza vukuunda bu adamların yüksek bir tazminat ita edebilmeleri çok müşküldür. Binaenaleyh bunlar tarafından mevzu kanunlar hilâfına icra edilen cürümler veya ika edilen kazalara karşı az veya uzun bir zaman için ruhsatnameleri ellerinden alınmakla iktifa olunmaktadır. Bu usul bir çok ıtırazat mucip olmasına rağmen elyevm Amerikanın yarısında tatbik edilmektedir .

Şahsi salis için mevzu sigortanın aleyhtarları tarafından öne sürülen iddialar meselâ bu usulün otomobil idare edenleri lâkaytlığa

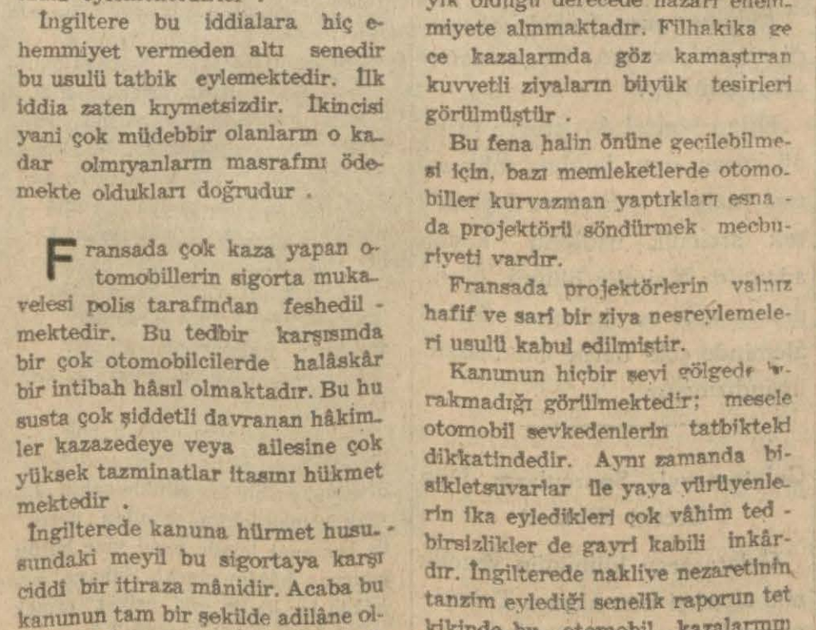

Feci bir otomobil kazası

sevkeylediği suretindedir. Filhakika bu mecburî sigorta usulünden sonra kazalar artmıştır. Diğer bir kısım da bu masrafları, zavallı çok müdebbir ve kaza yapmaktan çok müçtenip otomobillerin ödendiğini iddia eylemektedirler .

İngiltere bu iddialara hiç ehemmiyet vermeden altı senedir bu usulü tatbik eylemektedir. İlk iddia zaten kıymetsizdir. İkincisi yani çok müdebbir olanların o kadar olmıyanların masrafını ödemekte oldukları doğrudur .

Fransada çok kaza yapan otomobillerin sigorta mukavelesi polis tarafından feshedilmektedir. Bu tedbir karşısında bir çok otomobilcilerde halâskâr bir intibah hâsıl olmaktadır. Bu hususta çok şiddetli davranan hâkimler kazazedeye veya ailesine çok yüksek tazminatlar itasını hükmetmektedir .

İngilterede kanuna hürmet hususundaki meyil bu sigortaya karşı ciddî bir itiraza mânidir. Acaba bu kanunun tam bir şekilde adilâne olduğu doğru mudur? Bunu ancak zaman gösterecektir.

Yalnız şurası muhakkaktır ki bu gün 10 da 7 otomobilci her sene sigorta primini tediyeden başka bir şey yapmamaktadır.

Yalnız İngiltere adalarında adedi (600.000) e baliğ olan diğer 3 ünü gayri muzır bir hale getirmek için kabul edilecek usul nedir?.

Sevk ruhsatnamesi vermek için bu memlekette bir iki senedenberi tatbik olunan usuller henüz tam bir şekilde semere vermemiştir. Kamyon ve otomobil sevk ve idare edeceklerin ruhiyatı üzerinde yapılan tetkikat henüz gayri kâfi bir haldedir .

İngilterede fren ve lâstikleri fena bir halde bulunan otomobilciler aleyhinde de ayrıca ahkâm mevcuttur. Keza alkolin tesiratı altında bulunurken otomobil sevk ve idare edenler ve yahut ta tehlikeli cambazlıklar yapmak suretiyle otomobil idare edenlerin de ruhsatnameleri ellerinden alınır. Amerikada kaza mücrimleri öldürdükleri eşhasın yanında uzun müddet bırakılır.

Pek muhtemeldir ki bu feci manzara, hassas insanlar üzerinde intibahî bir tesir yapsın.. Fakat itiraf etmelidir ki bu şafi bir tedbir değildir .

Tenvirat meselesi daha henüz pek kısa bir zamandır lâyık olduğu derecede nazarı ehemmiyete alınmaktadır. Filhakika gece kazalarında göz kamaştıran kuvvetli ziyaların büyük tesirleri görülmüştür .

Bu fena halin önüne geçilebilmesi için, bazı memleketlerde otomobiller kurvazman yaptıkları esnada projektörü söndürmek mecburiyeti vardır.

Fransada projektörlerin yalnız hafif ve sarî bir ziya neşreylemeleri usulü kabul edilmiştir.

Kanunun hiçbir şevi gölgede bırakmadığı görülmektedir; mesele otomobil sevkedenlerin tatbikteki dikkatindedir. Aynı zamanda bisikletsuvarlar ile yaya yürüyenlerin ika eyledikleri çok vâhim tedbirsizlikler de gayri kabili inkârdır. İngilterede nakliye nezaretinin tanzim eylediği senelik raporun tetkikinde bu otomobil kazalarının nısfının yayalar ve bilhassa bisiklet süvarilerinin tedbirsizliğinden ileri geldiği anlaşılmıştır .

Bazı memleketlerde bisikletlerin ikisinin bir hizada seyri memnudur. Fakat bu kaideye nadiren riayet edilmektedir. Zaten bisikletlerin diğer maddelere de riayetleri pek azdır Binaenaleyh eğer kazaların hissedilecek bir derecede azaltılması matlûbsa onları da aynı kanunlara riayetkâr bir hale getirmelidir .

Yaya yürüyenler de ekseriya bütün yolun kendilerine aidiyeti vehmine kapılarak mevzu kanunlara riyaet ettikleri yoktur .

Hangi bir otomobilci vardır ki birden bire önüne çıkan ve maruz kalacağı feci akibeti bir an mülâhaza edemeden önünde saşkın hareketler yapan yolcunun karşısında titremesin?

Bilhassa gece yakitleri yaya yürüyen, otomobilci için, görülmez bir tehlike teşkil eder. Çünkü hic bir kanun yaya yürüyene bir tenvir vasıtası taşımağı âmir değildir.

Fransada "Touring Club., gece yaya yürüyenlerin bir ziya taşımalarını veya hiç olmazsa uzaktan secilebilecek bir cesamette beyaz bir renk olarak bir bazubent kullanmaları hakkında propaganda yapmaktadır .

Son yapılan tetkiklerde kazaların yüzde 12 si mekanik bozuklardan, yüzde 3 ü fena havalar neticesinden (yağmur, kar, sis ve saire gibi...) ileri geldiği, bakiye yüzde 85 inin ise dikkatsizlik, vaziyeti geç kavrama, yanlış muhakeme, kavaide ademi vukuf, lâkaydî vesaire gibi doğrudan doğruya insan hatasından ileri gelme sebeplerden olduğu anlaşılmıştır.

Uzun senelerdenberi Kızılhaç millî Cemiyetleri bu yol kazaları kurbanlariyle mesgul olmaktadır. Amerikada (2.000) aded yol imdat postası Kızılhaç tarafından idare edilmektedir.

Bu adedin yakında (3.000) e iblâğı düşünülmektedir. Fakat aynı zamanda halka bu yol kanunlarını öğretmenin lüzumu da yok mudur? Yaşlı insanları itiyatlarından ayırmak daima güç olur.

Kızılhaçlılar bu işe gençlikte çalışarak halletmiye kalkarlarsa pek hayırlı neticeler elde edilebilir.

Gençlik Kızılhaç ve Kızılayların bu sahada çalışmaları çok muvafık olur, bu teşkilâta mensup gençlerin yol kanunlarını mükemmelen öğrenip tatbik eylemeleri sayesindedir ki yaşlı zevat ta alâkadar edilmiş olur .

Binaenaleyh seyriseferin çetin meselelerinin yalnız otomobilcilere öğretilmesi hakkındaki mevzuatı kanuniye doğru değildir.

Yaya yürüyeceklerin terbiye ve talimi, kazalardan tahaffuz hakkında mühim bir rol oynar, Kızılay ve Kızılhaç millî cemiyetleri bu sahada müfit faaliyetler gösterebilirler .

(Beynelmilel Kızılay ve Kızılhaç Birliği neşriyatından)

FIKRA

Isimlerimiz

İnhisar müfettişlerinden Ahmet, yahut, belediye reisi Mehmet: böyle yazan gazeteler var. Fakat bunların muharrirleri sokakta hiç kimsenin arkasından Mehmet veya Ahmet diye bağırmakta değildirler. Sadece Ahmet, ya büyük, yahut küçük bir adamdır: biz gazetelerde basit vatandaşlığımızın hakkını istiyoruz.

Resmi kağıtlarda ne Bay, ne Bayan kullanılmıyabilir: ancak isimlerimizin sonundaki bey ve hanım yerine bu şekilleri herhangi bir yerde kullanılmak için kabul etmiş olsak gerektir.

İç İş Bakanının dediği doğrudur: biz hiç bir zaman ne Fransızcada Mösyö, ne de İngilizcede Mister olamamıştık. Dilden dile adımızın sonundaki bey pürüzsüz bir geçer duruluk. Kendilerini asil zannettirmek için Bey damgasını vazife katlarının üstüne bastıranlar da az değildi. Artık ne Bey, ne Paşa: kırmızı fesin lakaplarından kurtulduk. Nasıl İngiltere Dış Bakanı Türkçede Bay Eden ise, Türkiye Dış Bakanı da İngilizcede Mister Aras'dır

Bu münasebetle küçük bir fıkra anlatayım: Dostlarımdan biri yazdığı mektubun sonuna Bayan efendiye selâm diye bitiriyordu. Garabeti görüyorsunuz: Muhterem Bayana selâm yazabilirdi. - Fatay

Kızılaya Alicenap Bir teberru

İstanbulda Hasırcılarda yeni Handa ticaretle müştegil iken 18 1. 937 tarihinde Büyükadada vefat eden B. Hristo Dragonis isminde bir yurddaş, ölümünden evvel hazırladığı vasiyetnamesi mucibince Kızılay cemiyetine (1000) bin Türk lirası teberru eylemiş olduğu memnuniyetle haber alınmıştır.

Müteveffanın bu hayır severliğinden dolayı ailesine teşekkür etmeği gazetemiz bir borç bilir.

SPOR

Dostluk kupası turnuvası maçları

Bugün Stadyumda Fenerbahçe ile G. saray oynıyacak

Bugün stadyomda Galatasarayla karşılaşacak olan Fenerbahçe takımı, geçen maçta sahaya çıkarken...

Arife günü, Güneşle Fenerbahçe ve Beşiktaşla Galatasaray arasında yapılan maçlarda Fenerbahçe ve Galatasary tkmılrı yenilmişlerdi. İşte bu iki mğlûp takım, yani Fenerbahçe ile Galatasaray bugün saat on beşte, stadyomda bir maç yapmak üzere karşılaşacaklardır.

Biribirinin ezelî ve ebedî rakibi olan bu iki takımın karşılaşması futbol meraklılarma iyi bir gün geçirtecektir. Bu maçın neticesinde "Dostluk kupası turnuvası,, nın üçüncü ve dördüncüleri anlaşılacaktır.

Maç hakemliğini, yine İngiliz antrenör Mister Booth yapacaktır.

Türkiye kros şampiyonası Mart ayı sonlarında Ankarada yapılacaktır. Bunun için Spor Kurumu tarafmdan lâzım gelen tahsisat ayrılmıştır.

Bu şampiyonaya evvelce yapılmış her mıntakakaya tamim edilen krosları yapan bölgeler iştirak edecektir. Buna nazaran; bu müsabakalara İstanbul, Ankara, İzmir, İzmit, Bursa, Balıkesir, Adana, Eskişehir mıntakaları girebileceklerdir.

Şampiyonaya her mıntaka, kendi kroslarında en iyi derece almış üç veya dört kişilik bir takımile iştirak edecektir.

Türk Spor Kurumu tarafmdan İstanbul spor klüplerine 500 lira nakdî yardım edilmiş ve bu para klüp idaresine gönderilmiştir.

İstanbul bölgesi Futbol Ajanlığı Bürosu, Cağaloğlundaki Cümhuriyet Halk Partisi binasma taşınmıştır.

Avusturyanın futbol diktatörü olarak tanınan Hügo Meisel vefat etmiştir.

Hügo Meisel Avusturya futbonü kuran, onu bugün mükemmel vaziyete getiren ve futbolde tek seçicilik usulünü koyan adamdır. Meiselin ölümü bütün dünya spor ve bilhassa futbol âleminde çok derin bir teessür uyandırmıştır.

Ankara futbol turnuvasının ilk gününde neticeler

Demirspor - Çankaya Berabere Kaldılar, Ankara Gücü de Kırıkkaleyi 4 - 0 Yendi

Ankara, 22 (Hususî) — Arife günü burada bayram turnuvasına başlandı. Bu turnuvanın sonunda Spor Kurumu Asbaşkanı Halit Bayrak adına konan kupa, turnuvanın galibine verilecektir.

Maçlar, yeni stadyomda yapılmaktadır. Bugün çekilen kur'aya göre ilk maç Demirspor - Çankaya, ikinci maç ta Ankaragücü Kırıkkale arasında yapılmıştır .

İlk oyun saat on dörtte başladı. Çok heyecanlı oldu. İki takım da hehen hemen ayni kuvetteydiler. Zaman zaman karşılıklı ağır basmalar göze çarpıyordu. Oyunun ilk dakikalarında Çankaya aleyhine penaltı oldu. Bunu Demirsoprdan Nuri (Eski Beşiktaşlı) güzel bir çekişle gole tahvil etti.

26 mcı dakikada Çankaya lehine penaltıdan bir gol kaydedildi. İkinci devre daha güzel oldu. İki taraf ta çok çalıştılar, fakat birer sayıdan fazla yapamadılar .

Bu suretle 2 — 2, beraberlikle bitti.

İkinci maç Beşiktaşlı İbrahimin idaresinde yapıldı. Ankaragücü takımı her zamanki formunda idi. Oyunun başmdan sonuna kadar hâkimiyeti elden bırakmadı. Bunun neticesi olarak iki haftaymda 2 şer gol yaparak Kırıkkaleyi 0 — 4 mağlûp etti..

Bayramın ikinci günü Demirspor - Çankaya maçı tekrarlanacak ve dördüncü günü de final maçları yapılacaktır .

Galatasaraylı Sporcuların Dün Geceki Ziyafeti

Galatasaray klübünün senelik aile ziyafeti dün akşam Tokatlıyan salonlarında verilmiştir.

Ziyafette Galatasaray aşçısının pişirdiği ve her sene yenilmesi mutat olan plâv da davetlilere ikram edilmiştir.

Manisada güreşler

Pehlivan, Deve, Koç Güreşleri Devam Ediyor

Manisa, (Hususi) — Kurban bayramının üçüncü gününe tesadüf eden 24 Şubat 937 inci günü saat 10 da başlamak üzere Manisada tertip edilen meraklı ve heyecanlı meşhur pehlivanların güreşi, deve güreşi, koç dövüşmesi, cirit ve saire eğlenceleri yapılmakta ve aşağıdaki program tatbik edilmektedir .

Deve güreşinde birinciye 40 lira, ikinciye 30 lira, üçüncüye 10 lira verilmektedir.

Koç güreşinde birinciye 5 lira, ikinciye 3 lira, üçüncüye 2 lira.

Pehlivan güreşinde de baş 80 lira, başaltı 50 lira, orta 25 lira, deste 10 lira alacaktır .

Ayrıca cirit, zeybek, kalkan oyunu, futbol gibi müsabakalar da yapılacak

Aydında Lig Maçları

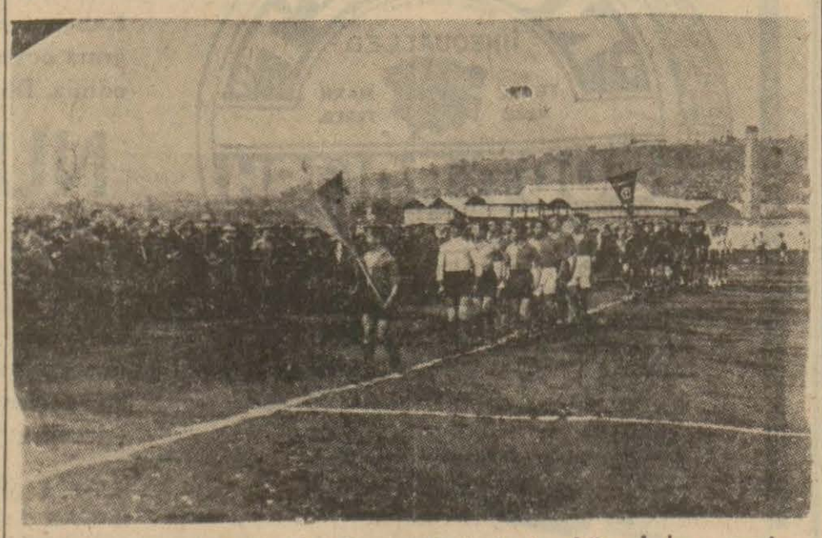

Aydında lig maçlarına büyük merasimle başlandığını haber vermiştik. Mıntakaya mensup sekiz klübün iştiraki suretiyle maçlardan evvel yapılan sporcu geçit resmini bu fotoğrafta görüyoruz.

HİKÂYE

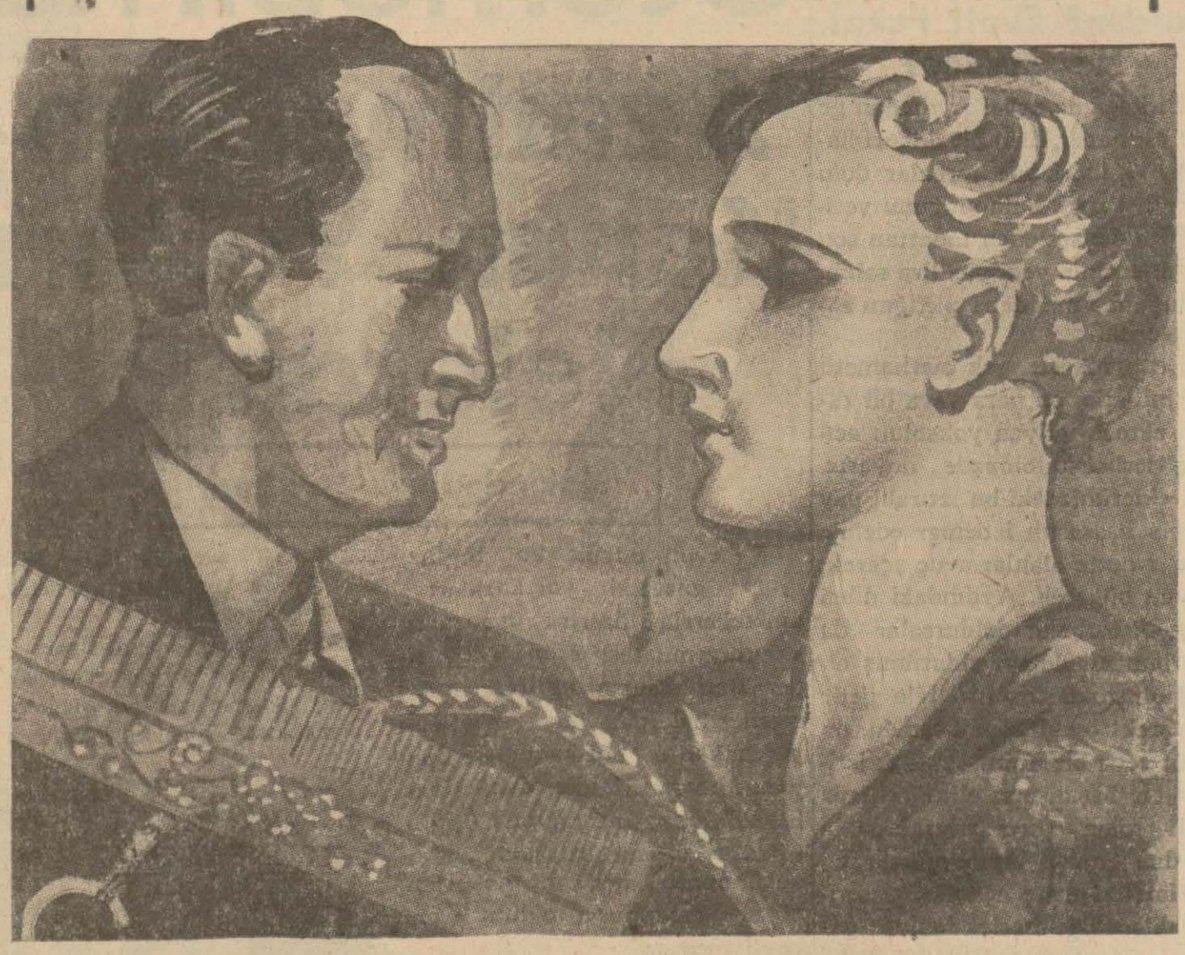

Bir Yılbaşı Hikâyesi

Yazan: O. Henry

Yine dargın ayrılmışlardı. Hülyalı gecelerin sabahları bu acı ayrılışların sebebini Süha, tıpki, ilk zamanlardaki gibi, yine bir türlü bulamıyordu. Ne oluyordu bu esmer kadına? Hangi geçici tılsım onu Sühaya karşı hissizliğe doğru itiyor ve işte böyle dargın ayrılıyorlardı ?.

Süha, vapura daradar yetişti. Güvertede boş bir yere çöktüğü vakit, hem vücudu yorgun, hem maneviyatı bezgindi. Denizin dümdüz mavi sathını dalgın gözlerle süzüyor, esmeri sevdiğinin bu üçüncü yazında gelen gamlı günlerin, içine silinmez acılar akıttığını sine sine duyuyordu.

Ne olmuştu, o tatlı hayallere? O tılsımlı hülyalara?. Daha dün gece çamlar arasındaki gazinoda dansederlerken esmere :

"— Sen benim dünyamsın, güzel... Her düşünce, her hayal sana ulaşıyor....., demiş, o da Sühaya baygın gözlerle bakmamış mıydı?.

Geç vakit eve dönerlerken, hep dansediyorlarmış gibi, esmerle yanyana yürümüşler, geldiklerini kimse duymasın diye köşkün penceresinden girdikleri zaman bile biribirlerinden ayrılmamışlardı. Sonra kulaklarında kalan son vals parçasının bayıltıcı, uçuşları hâlâ vücutlarma hâkim, biribirlerinin kolları arasında uzun bir an kalmamışlar mı idi?.

Dün gece, Sühaya; belki yüz kere :

"— Beni seviyor musun, çok seviyor musun Süha? Doğru söyle?,, diye yakıcı bir temellükle sahip olmak istiyen kadın, aaradan geçen üç beş saat içinde nasıl yine bütün şuuruna hâkim olarak Sühaya, alelâde bir kadın gibi, eziyet etmek zevkini tatmak istiyordu?.

Esmerin Sühaya karşı beslediği duygular, belki de ne bir âşk, ne bir iptilâ idi. Fakat Sühanm onu bir çılgın gibi, hiç bir şeyi düşünmeden sevişi, muhakkak ki, esemerin rüyalarına giren çıldırtıcı aşklardandı.

Süha pek iyi biliyordu ki, hiçbir kadın, gönlü başka birinde olmadıkça, bu aşka büsbütün bigâne kalamaz ,alâkasızlık gösteremezdi.

Öyleyse niçin dargın ayrılıyorlar ve niçin biribirlerine darılabiliyorlardı?

Hem bu dargınlıklar başlıyalı aylar olmuştu. Mevsim gibi, bu aşkın sonbaharına mı giriyorlardı yoksa?..

Vapur köprüye yanaştığı zaman, Süha bir kâbustan uyanır gibi irkildi. Önünde uzun bir çalışma gününün mes'uliyetleri tatsızlıkları, talihsizlikleri vardı. Esmerin düşüncelerinden kendisini kurtarıp bunlarla mücadeleye mecburdu .

Sühanm iki işi vardı. İkisi de dalgınlığa gelmez meşguliyetlerdendi. Birinde, yabancılara karşı mahcup olmamak için her zaman sıhhatte ve neş'eli olmak ,ikincisinde de, rakiplere karşı uyanık bulunmak şarttı.

Hayatında her tuttuğu işde muvaffak olan Sühaya, şimdiki işlerinde dalgınlık o kadar güç geliyor du ki, bu dalgınlığın mes'ulü esmeri hırpalamak istediği zaman lar oluyordu.

Çünkü, esmer, artık onun gündelik mesai saatlerini de altüst ediyordu. Onu yakıyor, kıvrandırıyor ve Süha, akşamı zorlukla bulabiliyordu .

Bürosuna geleli iki saat olmuş, masanm üstündeki iş ihmal edilecek kadar hafiflemişti. Bir kahve ısmarlıyarak masasının gizli gözünde saklı esmerin fotoğraflarından birini çıkardı. bakıyordu ona. Bu, esmerin küçük oğlunu kucaklamış ,yüzünü sanki bir şeyden korkmuş gibi buruşturmuş bir resmi idi. Uzun uzun baktıktan şonra bunu yerine koyarak çok muvaffak olmuş bir portresini çıkardı.

Yarabbi bu, ne muntazam yüzdü! Elle işlense bu kadar pürüzsüz, bu kadar noksansız bir eser yaratılamazdı. Burnunun delikleri sanki mermerden işlenmiş gibi idi. O kadar muntazamdı, o kadar biribirine eşti .

Parlak, içleri gülen iri siyah gözlü esmerin mânalı tebessümü karşısında daldı, gitti. Kendini ,işini, dargınlıklarını hepsini unutmuştu.

Yemekten sonra Süha, Esmerin telefon etmesini boşuna bekledi. Bazı günler, esmer kadın ona telefon eder, dargınsalar barıştıklarını ve akşama mümkün olduğu kadar erken bir vapurla gelmesini söylerdi.

Demek ki, bu sefer çok dargındılar. Sühanm içini kemiren bu anlaşamamazlıkların sonu gelmiyecek miydi? Böyle, her iki günde bir, sonsuz ve mahivetini anlayamadığı sinir buhranını andıran dargınlıklar nereye varacaktı? .

Üç buçukta işinden çıkan Süha, matbaanm yolunu tuttu. Buradaki işi, sabah vazifesinden daha sıkıcı ve daha mes'uliyetli idi. Bir saatte de bitebilir, beş saatte de bitmiyebilirdi. Yabancı dilde bir sürü gazete okunacak, bunlardan havadis ve yazı çıkarılacaktı. Her taraftan gönlü rahat bir adam için şüphesiz enteresan bir vazifeydi bu..

O gün gazetede kaç saat çalıştığını Sühaya da sorsanız bilmiyecekti. Çünkü akşam üstleri varlığını tamamiyle esmere kaptırarak çalışıyordu. Yazıyor, tercüme ediyor ve bunlar pek te okunmaz şeyler olmuyorduysa da Süha, bütün bu satırlar arasında hangi keşfedilmemiş hisledir bilemezsiniz, esmerin güzel yüzüyle uzun dakikalar karşı karşıya kalabiliyordu .

Hayatta çok şey görmüş, fakat acı tarafını tatmadığı için hâlâ ruhan ve hissen genç kalmış olmaktan mı idi, acaba; Süha hayalden kendini alamadan genç kadını düşünebiliyordu!. .

Gazetedeki işini bitirdiği vakit Sühanm ilk düşüncesi, Boğaziçine, anasının evine dönmek üzerinde kuvvetli bir karar şeklinde toplanmıştı. Öyle ya; mademki esmeri ona hem sabah, hem de gazeteye telefon etmemişti.

O halde onu istemiyordu demek.. İsterse telefon etmez miydi hiç?. Gitmiyecekti, esmer ona telefon edip yaptığı çocukluklardan, lüzumsuz kıskançlıklardan vazgeçtiğini söylemedikce, bir daha onun o turduğu adaya ölüncive kadar da olsa ayak basmıyacaktı .

Şapkasını, bastonunu alarak ağır ağır Ankara caddesinden indi Köprü başma geldiği vakit Bebek tramvayı kalkıyordu. Koşarak atladı. Bir Bebek bileti aldı. Artık müsterihti. İşte anasının, sevgili anasının Boğazicindeki evine dönüyordu. Varsın merak etmesin esmer! Mademki Sühaya eziyet etmekten hoşlanıyordu, cezasını çekmeliydi .

Önüne başka vagonlar geldiği için Bebek tramvayı köprüyü yaya yürüyenlerden daha yavaş geçiyordu. Kalktıkları Eminönü saati altıya üç vardı.

Şimdi elbette bu yavaş gidişle ada iskelesinin üstünden geçerlerken adanın altıyı beş geçe postası kalkmış. Süha da Bebeğe doğru yoluna devam etmiş olacaktı. Fakat altıyı beş gecevi bir türlü hareket etmiş görmiye de tahammül edemiyordu. Sühanm vücudu bunun için Evin tarafma, Süleymaniyenin narin minarelerine bakıyordu. Tam bu esnada ada vapurunun hareketinden iki dakika evvel çaldığı zil kulağında çınlamıya başladı.

Birdenbire döndü ve tramvayda natlıyarak vapura, adanın altıyı beş postasma koşan kalabalığm arasma karıştı, gitti .

Haftanın Resimleri

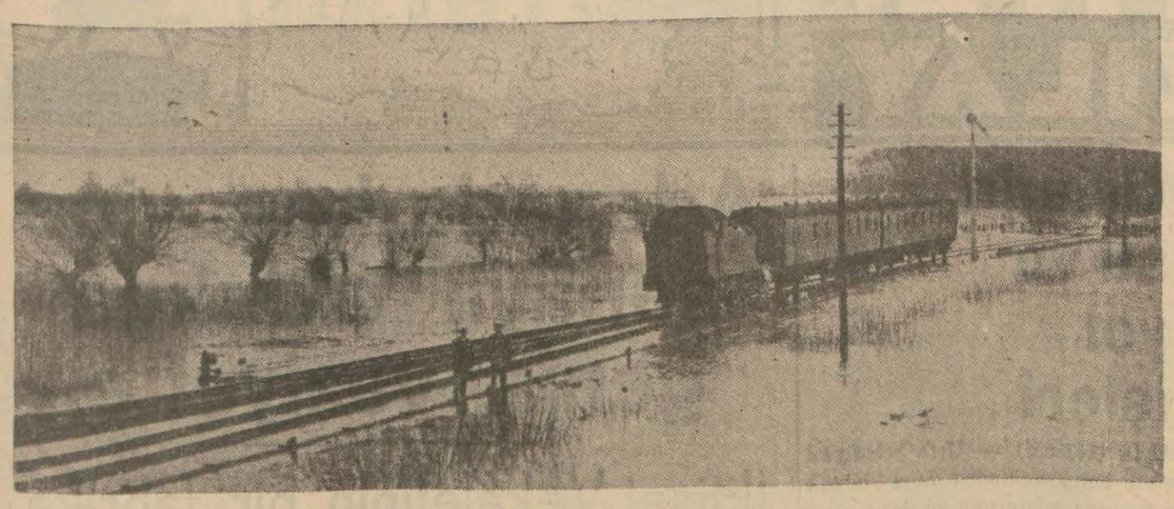

Ingiltereyi birkaç gün evvel su basmış, nehirler taşmıştı. Işte sular içinde bir demiryolu ve bir tren

Japonyanın yeni Başvekili General Hayaşi üniforma ile

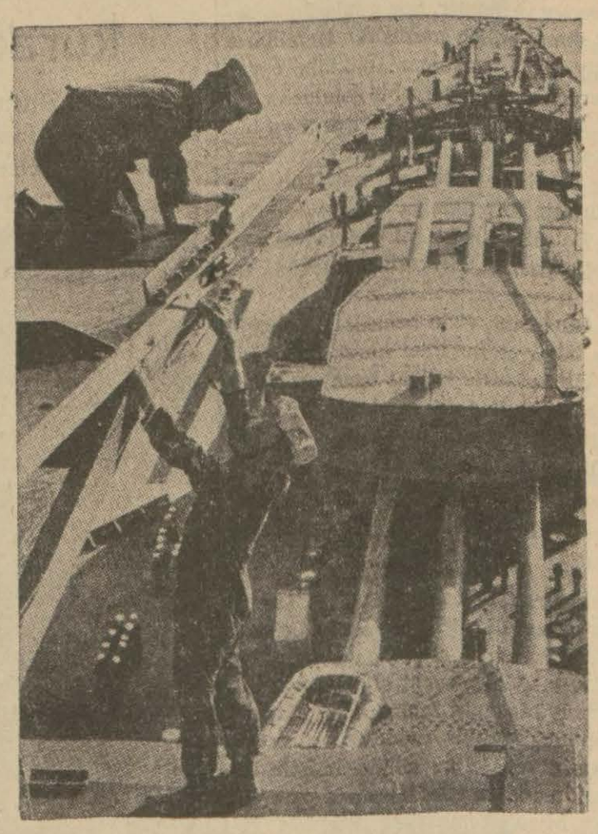

Son günlerde müthiş surette takviyeye karar verilen Ingiliz filosundan bir köşe

Ispanyada istilâya uğramak üzere bulunan bir şehirde, acı bir hicret manzarası

Kardeş kavgasına giden bir Ispanpanyol, karısına vedâ ediyor

Ispanyada kardeş kavgası olurken Avrupanın diğer yerlerinde mes'ut insanlar, karlar ve buzlar arasında böyle atlıyorlar

Tarihten Sayfalar

Fare yutan, azgın beygirle zıplıyan ve sakalının yarısını kestiren tarihî dalkavuk tipleri

Eski Osmanlı Saravında Dalkavuklar

Yazan: İbrahim Hakkı Konyalı

Geçen sene Topkapı Sarayında tetkikat yaparken tarihî vesikalar arasında Osman Oğullarının yüzlerini kızartacak mühim bir rezalet vesikası bulmuştum. Mahmut I devrine ait olan bu vesika dalkavuklar tarafından padişaha sunulmuş bir arzuhaldi. Dalkavuklar eskisi gibi kendilerine bir reis tayin edilmesini istiyorlardı.

Hünkârın el yazısı havalesini ve sadrazamla diğer alâkadarların der-kenarlarını taşıyan bu dilekçe üzerine dalkavuklar cemiyetine bir kethüda tayin edilmiş ve maaşı da millet hazinesinden verilmiştir. Bu iş yapılırken de eski kütükler ve ceridеler yoklattırılmıştır. Bundan, Osmanlı saraylarındaki dalkavukluğun kökü çok eski devirlere kadar çıktığı anlaşılmaktadır.

Bu vesikada dalkavukluğun rolü, alacağı atiye, müdahane şekilleri yalan yere yemin ediş şekli, efendisinin hatırı için fındık faresini yutuşu, bostan dolabının kovasiyle kuyunun içine dalıp, çıkışı, sakal tellerini yoluşu, domuz topu gibi merdivenden yuvarlanışı, kabak ve fiske vurulması, sakal kırkılması, limon yutturulması, bütün ince tafsilâtiyle yazılmıştır.

Ayni zamanda dalkavukluğun narhı ve bunlardan alınacak vergi ve baç ile dalkavukların kâhyasının tayin şekli de ehemmiyetli bir surette kayt edilmiştir

Dalkavukluk içtimaî bir heyeti için için yiyen bir hastalık-tır. Sarıldığı millet ağacının özünü emer, varlığını kemirir, bir gün onu köhnemiş bir çınar kofluğiyle yere serer. Asil Türk milletinin sırtına bir yavsü gibi yapışan son müteredditi Osmanlı sultanları dalkavuğa büyük bir yer vermişlerdi.

Bu vesikadan öğrendiğimize göre eskiden saraylarla ve devlet erkânının kâşanelerine müsabaka ile dalkavuk alınırmış. Yurtta dalkavuklar makbul ve mergup bir teşekkül halinde yaşarlarmış. Dalkavukluğun yalnız kanunları değil, narhı bile varmış, dalkavukluk resmi ve bacı ödenen bir meslekmiş

Şehnameci ve vak'anüvis denilen maaşlı tarihçiler de bu dalkavuklardan bir kaç numara yüksek mahlûklardı. Bunlar san'atlarına tarih çeşnisi vererek ilim çerçevesi içinde gösterirlerdi. Adi dalkavukların zararları kendilerine ve yaşadıkları devirle beraber öldüğü kabul edilebilir. Fakat vak'anüvisler zehirlerini şehnameleriyle asırların ve tarihin içine akıtırlardı.

Sarayda ve büyüklerin evlerinde dalkavukların hususi köşeleri ve minderleri vardı. Vesikanın dilekçe kısmiyle dalkavukluk şartlarını ihtiva eden parçalarını atarak narh kısmını aynen alıyorum :

"Fiskei buruniye 20 para, kabak vurma 20 para, tokadiye 30 para, memur olduğu minder üzerinden setten aşağı yuvarlamak 30 para, merdiven aşağı yuvarlamak 180 para (bir mahalli rencide olursa cerrah akçesini lâtife eden zat verir), çıplak başa vurmak 45 para, elinde beş on kıl kalmak ve dişleri leylek gibi çatırdatmak şartiyle sakat zelzelesine 60 para, sakalı boyamasına 60 para, sakalın nısfı ve cümlesi arpa boyunca kırkılırsa 3 aylık nafakasını lâtife eden vermeli (beher ay 30 kuruş), kebir yumrukiye 40 para, elini ve ayağını domuz topu bağlamak 40 para, yüzüne mürekkep ve kömürden kara damga ve nakşolunup gayet mahsus olunur 37 para, kuyruğu dışarıda kalmak üzere fındık sıçanı yutturulduğu takdirde 400 para, sakız dolabma sarılıp su içinde bir miktar tevkif olunarak bir devir olur ise 600 para, ziyade olursa her bir devrinde 100 para ziyade olunup fevtolursa cenaze mesarifi bakiyeye ilâve ola, limon içinde göl tuzu doldurularak kabuğu ile beraber yutturulduğu surette 200 para, bir tarafın üzengisi olmıyarak haşarice hayvana bindirilip telâşından mütelezziz olduğu halde 300 para, bir salkım üzüm hesabiyle yedirildiği takdirde 40 para.

Şehnameci ve vak'anüvis denilen maaşlı tarihçiler de tarihi olduğu gibi değil, hünkârlarının istediği şekilde ve dev aynasında göstererek yazarlardı.

Bunların başında gelen Lokman da işte böyle bir gayretle Hünernâmede padişahlara esatiri birer kahraman rolü vermiş, onlara mantık ve akıl çercevesinin dışında kalan fevkalâdelikler isnat etmiştir.

Asıl tarih bunların mübalâğaları arasında kaynayıp gitmiştir. Türklerin ve Türklüğün aleyhine sayfalar dolusu yazı yazan (Hacei Padişahî) diye şöhret bulan (Tarihüttevarih) sahibi İranlı Hoca Sadettinin tavsiyesiyle saraya intisap eden Lokman da küçük canta bir Firdevsi Tusi kesilmişti. Diğer Şehnameciler ve vek'anüvisler de Lokmanın izinden yürümüşlerdir.

Yangın yerinde Kumarbaz'lık Yapıyorlarmış

Polis dün müddeiumumiliğe Nasrullah oğlu Ali isminde bir kumar suçlusu ile iki zar ve 11,5 kuruş ta kumar parası verdi. Iddia şuydu:

Ali, iki arkadaşiyle beraber Sultanahmette yangın yerindeki bir beton satıh üzerinde zarla kumar oynuyorlarmış. Polis bunları cürmü meşhut halinde yakalamak istemiş. Arkadaşları kaçmış, yalnız Ali ile zarları ve ortadaki paraları yakalamıştır. Alinin yaralamaktan ve hırsızlıktan da sabıkası olduğu anlaşılmıştır. Ali, kendisini şöyle müdafaa ediyordu:

— Ben oynamadım. Kaçanlar oynuyorlardı. Ben seyirci idim.

Ali meşhut suçlar mahkemesine verilmiştir.

Derviş Tevkif Edildi

Derviş isminde bir delikanlı fazla sarhoş olduğu için Galata merkezine getirilmiş ve tahkikat yapılmıya başlanmıştır. Derviş bir aralık birden-bire yerinden fırlıyarak komiser Ibrahime fena halde karşı gelmiştir. Suçlu Derviş dün müddeiumumiliğe gönderildi ve asliye birinci ceza mahkemesi kendisini tevkif etti. Mahkeme kararını bugün verecektir.

Nafia Müsteşarı İzmirde

İzmir, (Hususî) — Nafia müsteşarı Arif, demiryolları ve nafia işlerini tetkik etmek üzere buraya gelmiştir, bir hafta kalacaktır.

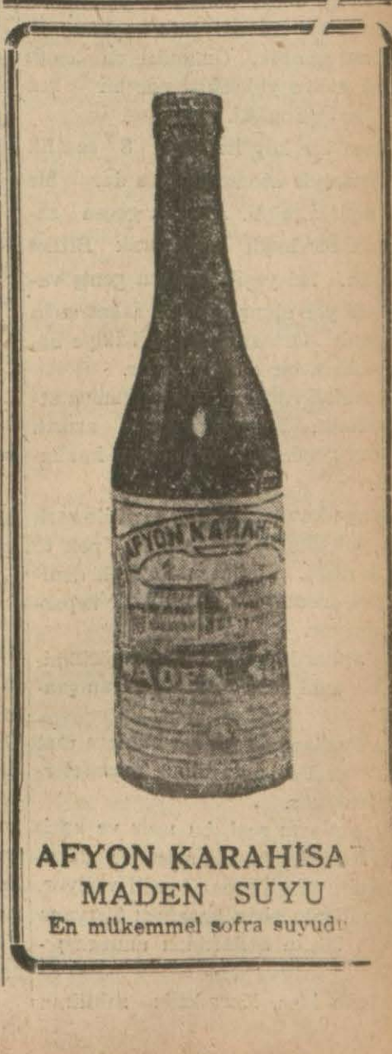

Van Gölünden Süzgün Bir Görünüş

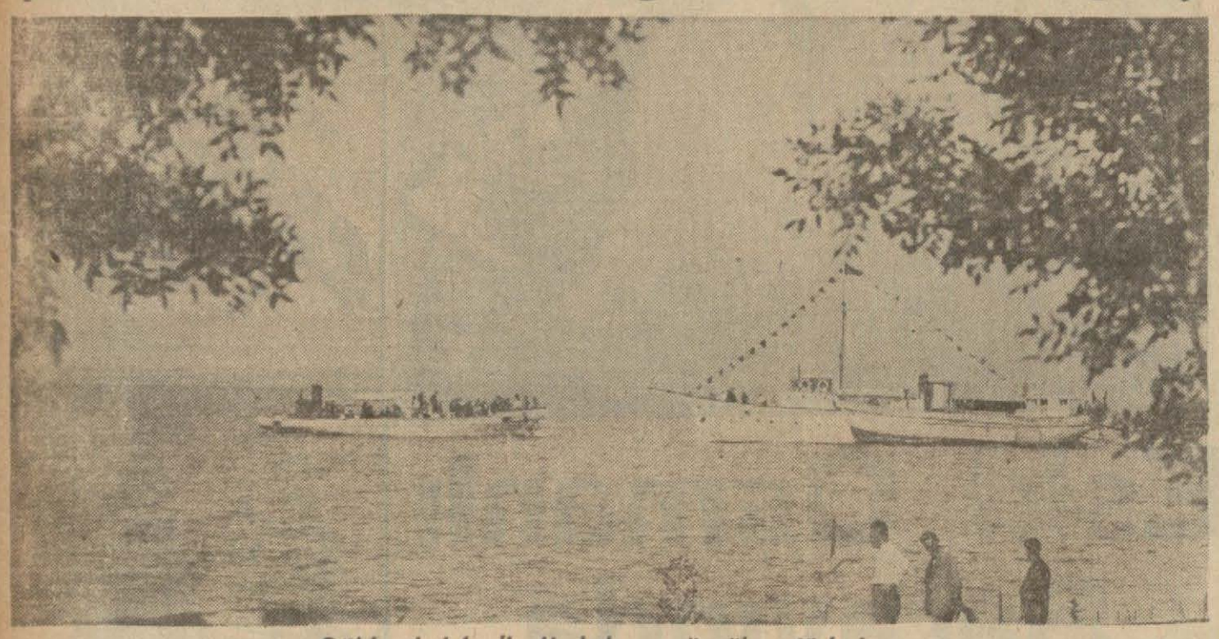

Gölde sıksık faaliyette bulunan gümrük motörleri

Güzel Belde : Van

Insanları demir gibi sağlam

Suyu bol, elektriği var, yolları temiz

Van, (Hususî) — Hararet nâkıs 17 santigrat. Cenup yurttan ayrılalı 18 gün oldu, bugün Vandayım. Diyarbekirden Vana 250 liraya kiraladığımız otomobili sayısız çaycıklardan, sallardan geçirtmek için de 100 lirayı gözden çıkardık. Dicleyi geçerek Bescile kadar süren yolculuk oldukça rahattı. Bu Doğu yolculuğunun meşakkati evvelâ Solata çayı denen yerde baş gösterdi.

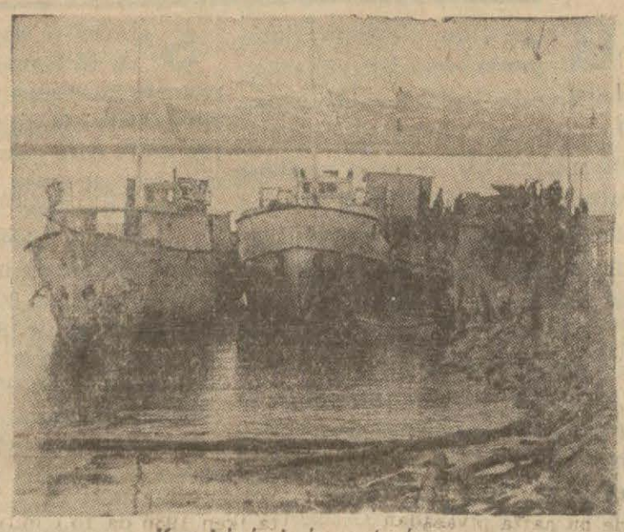

Van iskelesinde motörler

Derinliğine bakmadan küçük dereyi geçmek istiyen otomobilimiz birdenbire çökmüştü. Su, oturduğumuz yere kadar çıkmıştı. Buradan fedakâr köylülerin sırtlarında kurtulduk.

Bilhassa Batman nehrindeki iptidaî salla geçerken büyük bir tehlike atlattık. Karlar arasında geçen gecelerden sonra, üçüncü sabah Karzındayız. Burası, birçok darbımesellere giren Veyselkaranî'nin yattığı yermiş.

Karzından sonra yolumuza çıkan "Şekerderesi" ni geçerken de zorluk çektik.

Dohan nahiyesinden öteye yanımıza katılan nahiye müdürü ve jandarmaların arkadaşlığiyle iki saat kadar karlı sırtları tırmanmıştık ki meyilli bir virajı döner dönmez, yolumuzu, aşılmaz bir cümudiyenin kapamış olduğunu gördük. Önümüze en aşağı yirmi metre yüksekliğinde bir kar dağı sed çekmişti.

Koca bir köy halkının 8 saatlik çalışmasiyle otomobilimize dar bir yol açılabilmişti. Aradan geçen zamanda bir hayli uğraşarak Bitlisi gördük. Iki yeşil ırmağın geniş vadisinde yer almış, kapalı, fakat şirin bir şehir.. Ortasından şehri ikiye bölen yoldan bir dere geçiyor.

Buradan itibaren yolculuğumuz atla başladı. 7-8 metre karlı, arızalı sırtları geçmek otomobil için imkânsızdı.

Bünye kuvvetli olmak şartiyle şarkaki yolculuğun heyecanları pek te tatsız değil. Bilhassa Rahvah denilen Bel, insana bir haşyet, bir ürperme veriyor.

Bu yollarda hiç bir tarfta görülmiyen bir usul var: "Can kurtaran çanları."

Dağ yollarında sık sık bunlara rast geliniyor. Ve bunlar kısa mesafelerde görülüyor.

Bu çanların sesi, bu ıssız ve karlı bellerde, yolcuya, bir mamure durağının sinyalleri kadar teselli veriyor. Van gölünün şirin kasabası Tatvana gelince bütün acılarımızı unutmuş tuk.

Tatvan bize, Karadeniz sahilinin beyazlara bürünmüş güzelliğini andırdı.

Bindiğimiz motör, altı saat sonra bizi, gölün doğu kıyısındaki Vana kavuşturmuştu.

Van: Eski bir medeniyetin asaletini bürünen koca bir şehir.. Suyu bol, elektriği var, şehir yolları güzel.. Havası bilhassa kayde değer.

Insanları gürbüz ve sıhhatli ,bilhassa köylüleri ve halkı saf ve temiz.. Alımlarında, temizliğiyle ünlenmiş Anadolunun bakir meziyeti var.. Ufuklu Vana göl denemez, o bir deniz dir.. Vanlının canı, kanı...

Van, insanlariyle, tabiatiyle, her şeyi ile güzel.. Gölün sahillerinde inşasına karar verilen nakliyat depoları, iskele yapıldığı ve ısmarlanan vapurlar gelip işlemiye başladığı gün, Van yepyeni, işlek bir mamure haline gelecektir.

Feriha Tangünen

Müreftenin kazaya tahvil edilişi halkı çok sevindirdi

Mürefte, (Hususî) Birçok nahiyelerin kazaya tahvili meyanında Müreftenin de kazaya kalbedildiği haberi burada büyük bir sevinç uyandırmış, bunu yazan gazeteler âdeta kapışılmıştır.

Müreftelilerin ve köyleri halkının senelerden beri kaza merkezleri olan Şarköye gidip gelmek için çektikleri zahmetler gözönüne getirilirse, bu sevincin beyhude olmadığı kolaylıkla anlaşılır.

Bilhassa köyler halkının resmî muamelelerini görmek için, çok uzak mesafede bulunan Şarköye giderken uğradıkları müşkülât ve köylerindeki işleri günlerce yüz üstünde bırakmağa mecbur oluşları artık mazide kalacağı için Müreftenin kazaya tahvili pek isabetli bir karar olmuştur. Esasen köyler Müreftee yakın olduğu gibi, nüfus, varidatı, ticareti Şarköydekine faik olan Müreftede son zamanlarda başlayan ve kısmen de muvaffakıyet veren petrol araştırmaları kasabanın imar ve iş hayatında daha fazla bir canlılık uyandırmıştır.

Parlak bir istikbale namzet ve kaza merkezliğine lâyık olan Müfefte halkı, yeni teşkilâtı meyanında verilmiş olan bu kararın bir an evvel filen tatbikini beklemektedirler.

Gönende Ortamektep

Gönen, (Hususî) — Maarif Cemiyeti şubesi, burada hususî bir orta mektep açmak için faaliyete geçmiştir. Bu maksatla halk ta cemiyete yardımlarda bulunmaktadır.

Maarif Cemiyeti, mektep için bir bina satın almıştır.

Bursada Fidan Tevzii

Bursa, (Hususî) — Koza borsası halka 1500 liralık dut fidanı dağıtmaktadır.

İzmirde Zengin Altın Madenleri Bulundu

İzmir, (Hususî) — Vilâyetimiz hududu içinde pek zengin altın madenleri bulunduğundan bahisle işletilmesi zımnında imtiyaz verilmesi için vilâyet makamına bir istida sunulmuştur.

Urfada su ve yol işleri

Urfa (Hususî) — Urfa belediyesi bu yıl, her senekinden daha büyük bir faaliyet göstermiş ve daha canlı eserler vermiştir. Son günlerde inşaatı ikmal edilen mezbaha Urfalıların büyük bir ihtiyacına hakkile cevap verebilecek modern bir şekildedir.

Urfa belediyesi önümüzdeki yıl bütçesinde büyük bir arttırma yapacak ve şehrin ihtiyaçlarını mümkün olan sür'atle karşılamıya çalışacaktır.

Belediyenin bu yıl başlıca ele alacağı işler, su, kuvvetli bir elektrik tesisatı ve şehir yollarıdır.

Bu tarihî, şirin beldede gündengüne büyüyen bir imar hareketi vardır.

Hinterlantla irtibat tesis edecek olan dış yollar da yapıldığı takdirde, Urfanın iktisadî hayatında daha büyük bir gelişme olacaktır.

Altın Madeni Bulunmuş

İzmir, (Hususî) — B. Faik isminde bir zat dün vilâyete istida ile başvurarak İzmir civarında zengin bir altın madeni mevcut olduğunu bildirmiştir. Madenin tahlilleri İngilterede yapılmış; tahlil raporları alınarak iktısat vekâletine gönderilmiştir. B. Faik madenin işletilmesinde yarı yarıya hisse istemektedir. Buna muvafakat edildiği takdirde madenin yeri bildirilecektir. Madenin çok zengin olduğu iddia edilmektedir.

Adanada kanaviçe sanayii oldukça geniş vaziyette

İktisat Vekâletinin bir fabrika kuracağı haber veriliyor

Adana, (Hususî) — İnhsarlar İdaresinin iki senedir yaptığı tecrübeler neticesi, Adana bölgesinde, çuval ve kanaviçe imaline yarıyan jüt nebatı yetiştirilebileceği anlaşılmıştır.

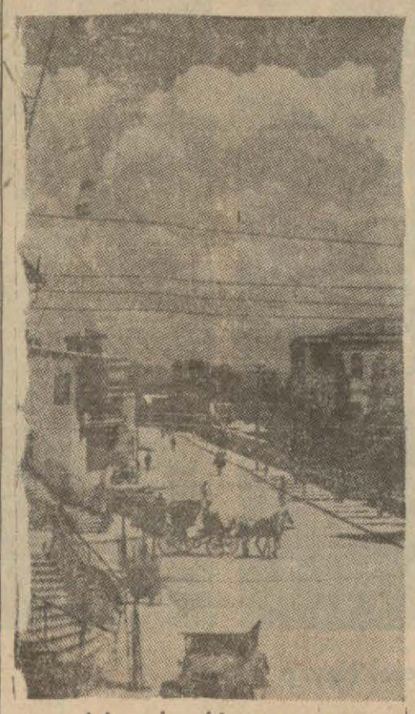

Adanadan bir manzara

Bir hububat ambarı olan Çukurova bölgesi, mahsulâtı sevk için her yıl asgarî 850,000 liralık kanaviçe istihlâk etmektedir.

Bu işlerle uğraşan makamdan aldığım malûmata göre; önümüzdeki yıl, jüt ziraatine başlanacaktır.

İktısat Vekâletinin Adanada bir kanaviçe fabrikası açacağı da haber alınmıştır. Salâhiyettar makamlar, bu nebat üzerinde geniş bir ziraat yapılacağını söylemektedir. Mahallî Çiftçi Birliği meseleyi ele alacak ve ziraate lâzım gelen teşriki yapacaktır.

SEYHAN KIYILARINDA

Seyhanın tuğyanında yıkılan, nehrin iki kıyısındaki sedleri Adana su işleri müdürlüğü tarafından 400 kadar amele ile tamir ettiriliyordu.

Bütün mıntakalardaki sedler bugün tamamen ikmal edilmiştir. Halihazırda, nehrin normal kabarışlarına karşı bu sedler şehri muhafazaya yardım edebilecektir.

Adanadan daha aşağı kısımlarda "Havutlu bucak" mevkiinde, arazi o kadar düzdür ki, nehir 1,80 yükseldiği takdirde bu bölgedeki bütün arazinin su altında kalması her gün için gözönünde bulundurulduğundan su işleri idaresi, burada yeni baştan sedler inşası için vekâlete teklifler yapmış ve lüzumu kadar tahsisat istemiştir. Havale geldiğinde, buralarda derhal inşaata başlanacaktır.

Pamuk Ziraatı

İzmir, (Hususî) — Pamuk zeriyatına bütün mıntakada başlanmıştır. Bu yıl ekim sahası genişlemiştir. Yazın zeriyata tahsis edilen bazı tarlalara ve bağlara da Pamuk ekilecektir. Havalar, pamuk için gayet müsait gidiyor.

Türkiye pamuk sahasının haritasını tanzim için pamuk mıntakaların da seyahate çıkan Garbî Anadolu Haşerat Enstitüsü direktörü Nihat Eğriboz, beraberinde asistan olduğu halde Mersin'e geçmiştir. Tetkikler daha bir ay kadar devam edecektir.

Göçmenler için Köy

Yurdumuzda yer yer inşa edilen göçmen köylerinden biri. Bu köyler, tamamen sıhhî evlerle bezenerek göçmenlere, hükûmetimizin şefkatli eli tarafından verilmektedir.

Türkiye Kızılay Cemiyeti Genel Merkezinden :

Cemiyetimizin gaz maske fabrikası için iyi bir teknisiyene lüzum vardır.

Aranılan vasıflar şunlardır:

1 — Türk ve sıhhati yerinde olmak

2 — Muvazzaf askerlik hizmetini yapmış bulunmak.

3 — Türk sanat mekteplerinin makine kısmında veya Avrupadaki teknikumlardan iyi derece ile mezun olmak (Daha yüksek tahsili olanlar tercih edilir).

4 — Makine işlerinden iyi anlamak.

5 — Yirmi beş yaşından küçük ve kırk yaşından büyük olmamak.

6 — Aylık; iktidar derecesine göre verilecek ve Almanca bilenler tercih olunacaktır.

İsteklilerin 1937 senesi martının sonuna kadar

A — Hal tercümeleri

B — Ellerindeki vesaikin asılları veya noterden tasdikli suretleri.

C — Sıhhat raporu

D — Polisten alınmış iyi hal varakası ve iki tane (6,5 × 9) büyüklüğünde fotoğrafilerini

Bir istidaya raptederek Ankarada Yenişehirde Genel merkezimize göndermeleri lâzımdır.

Yukarda yazılı tarihten sonraki müracaatlar nazarı itibara alınmıyacaktır.

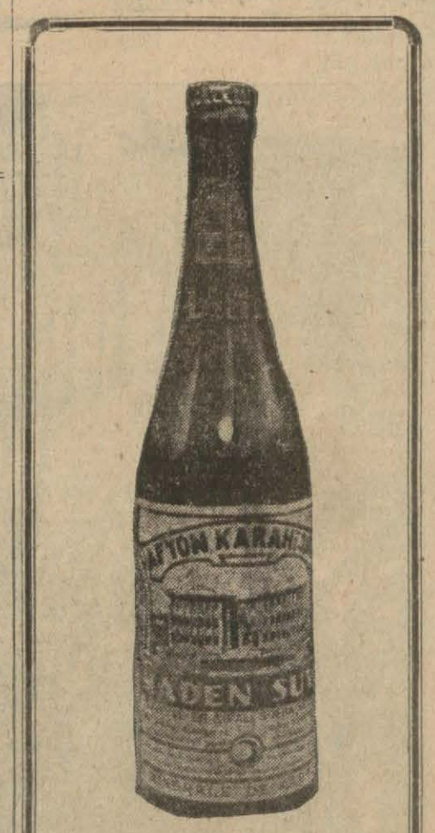

AFYON KARAHİSAR
MADEN SUYU
En mükemmel sofra suyudur

Cukurovanın tarihî zenginliği aydınlatılıyor

Adana, (Hususî) — Tarsus ve Gözlükalede'ki arkeoloji hafriyatı bu ay içinde tekrar başlıyacaktır. İki yıldır Amerikalı Goldman'ın reisliği altında Tarsus içinde Gözlükale mıntakasında yaprlmakta olan yüksek teknik arkeoloji kazısı bize Tarsusu, hattâ bütün güney yurdu ve bilhassa Çukurovayı ve bu bölgenin tarihîni daha iyi tanıtmıya başlamıştır.

Bu hafriyat Seyhan ve İçel vilâyetlerinin eski durumlarını yeni baştan yaratmıya vesile olmuş ve bu işi bize çok mühim vesikalar da vermiştir. Isanın doğumundan 1500 — 1900 yıl evvel bu muhitte hüküm süren Hitit birleşik devletinde Tarsusun tuttuğu ehemmiyetli yeri yine bu hafriyatın meydana çıkardığı izlerle öğrenmiş oluyoruz.

Mukaddes kitapların saygı ile kaydettiği Tarsus dünyanın çok eski Türk şehirlerinden biri olduğu az çok hatırdan çıkmamış bulunmakla beraber hafriyat bunu vesikalamış olmasından ayrıca eskiliği bir kat daha kuvvetlenmiş ve üstünde durulacak bir şehir olduğunu anlatmıştır.

Tarsus havali inde Arkeoloji hafriyatta çok çalışan Adana müzesi müdürü B. Yalgın Yalman

Meselâ son günlere kadar bütün kitaplarda Kilikya adiyle anılan bu yurt, bölgenin Kilikya olmadan evvel Kızvatna adiyle yadedilmekte olduğunu birkaç yıl önce Boğazköy tabletleri arasında çalışan Prf. Goetze ortaya atmıştı. Son günlerde de yine Bozan, Gözlükule kazısında çıkan pişmiş bir mühür üzerinde yaptığı tetkikatla bu iddiayı perçinlemiye muvaffak olmuştur.

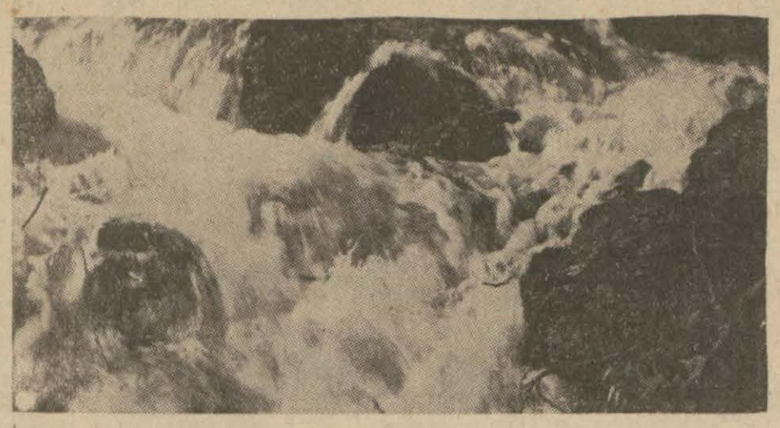

Tarsusta esk mezarların üstünden a şarak geçen Tarsus çayının stüylen

Halbuki elimizdeki kitaplarla biz Tarsusu en çok Antuvan ile Kloepatra hâdiseleriyle ve Milâttan 50 yıl evvel Akdeniz kenarlarında coğrafya tetkikleri yapan Strabon'un rivayetleriyle eski medeniyetlere sahne olduğunu bilmiyor ve oradan ötesini göremiyorduk.

Bugün Tarsusun eskiliği Roma ve Yunan eskiliklerinden daha pek çok eski olduğu anlaşılmaktadır.

Son yıllarda Civilisatinos admdaki kitabında profesör Helleniques, Suriyede bulunan sivri külâhlı mabutların Tarsusta da bulunduğunu ve Hititlerin Kilikya mıntakasında bir devlet olarak yaşadığını isbat eder.

Bundan maada Cangarstan ve ondan iktibasla profesör Sayiss'de Hitit metinleri kitabında Tarsusun Tarsa adlı bir şehir olduğunu ortaya koymuştur.

Goetze'nin tetkiklerinden çıkan Akdeniz sahillerinde ve Kilikya bölgesindeki Kızvatna adlı Hitit devleti zayıf ümitleri kuvvetlendirmiş ve Tarsusa büyük ehemmiyet vermişti.

Son arkeoloji kazının elde ettirdiği vesikalarla binlerce yıldır tarihin karanlıklarında gömülü kalmış olan Tarsusun durumunu aydınlatmıya yardım etmiştir.

Belki daha üç dört sene daha devam edecek olan Gözlükule kazısı öyle ümit edilir ki Çukurova tarihine büyük sayfalar açacaktır.

Her gün amelesinden çiftçisine ve toprakla oynıyan çocuklarına varıncıya kadar çalışarak eski izler bulduran Tarsus kasabası çok entresan bir tarih yığını halindedir.

Topraklarında bir metre derinliğinden hattâ toprak sathından 15 metre aşağıda bulunan bazı taş, toprak ve modelaj eserleri baş döndürecek kadar çoktur.

Bugün gözönünde duran Donuktaş, Kancıkkapı altından geçilmektedir. Stüylen ve Su terazisi gibi eserler hâlâ yakın eski devirlerin birer âbidesi halinde durmaktadır.

Geçen yıl belediyenin bulduğu ve ortaya koyduğu iki biçim şehir kanalizasyonu şaşılacak örneklerdendir.

Kasabanın bugünkü Türk medeniyetinde ad alan bu eserleri şüphesiz memleketin çok eskiliğine örnek sayılmasa bile Sadanapal, Eshabıkef ve Danyal peygamber adiyle anılan yerler bu adları eskiliğinden almış olmaları şüphesizdir

Belediyenin bulduğu kanalizasyondan biri 1,80, diğeri 7,46 metre yerin altındadır. Bunun birincisi şimdiki Tarsus çayına döküldüğü halde ikincisi ve en büyük yapılışı şehrin garbine, çayın mansabına Rigma tersanesine doğru dökülmektedir.

Roma medeniyetinin son günlerinde çayın akıntısı garbe çevrildikten sonra Mağara mezarlıklarından aşırılmış ve şelâle Tarsusun hem manzarasına ve hem de tarihine ayrı bir bakım vermiştir.

En eski Tarsustan modern Tarsusa kadar geçen günlerini inceliyecek olan Gözlükule kazısı Türk tarihine büyük bir aydınlık verecektir.

Tarsus dağlarının güneyinde Gülek boğazının ağzında şimali cenuba bağlıyan yolun üzerinde Yakın Şark tarihinin ve göç yollarının katmerleştiği bir yerde ve Akdenizin şirin bir ucunda bulunan Tarsus bunun için mukaddes kitaplara girmiş ve yine bunun için tarihî hüviyetiyle Türk tarihinde yer almıştır.

Arkeoloji isimlerinin muvaffakıyetleriyle 4000 yaşlarına yaklaşan bu yurt hakkında kuşbakışı bir tarih etüdü yaparken bugünkü medeniyetten başlıyarak geri geri gitmek lâzımdır.

Prof. Goldmann 335 yılında Amerika Arkeoloji mecmuasında neşrettiği raporu ve son günlerde Goetze'nin Gözlükulede çıkmış İş-pu-tah-su'ya ait bir toprak mühür hakkındaki makalesini göz den geçirerek Tarsusun, Türk tarihinde aldığı son mevkii tanıtmış olabiliriz.

Cenup bölgesindeki bütün kazılarda profesörlerle elele çalışan Adana müze müdürü Yalman Yalgının bu işlerdeki teknik yardımını da kaydetmeden geçemeyiz.

* *

Artvinden Güzel Görünüşler

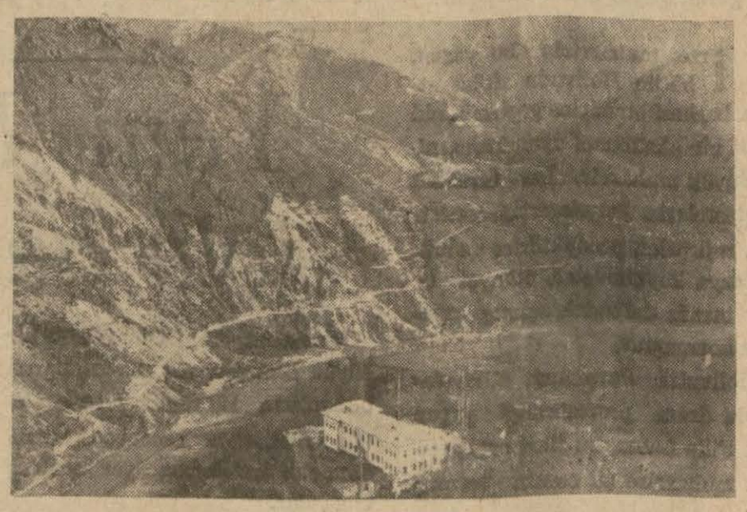

Sarp kayalar diyarı olan Uzak Şark vilâyetlerimizden Artvin, bir dağ senbolü kadar iç çekici bir güzelliğe sahiptir. Şu manzara tabiatin çizdiği güzel bir tablodur.

EKONOMİ

Hububat ve zahire ihracatı

Son hafta, yani 12 ve 19 Şubat tarihleri arasında İstanbul piyasa mıntakasının, muhtelif maddelere ait ihraç vaziyetlerini aşağıki satırlarda okuyacaksınız.

HUBUBAT VE ZAHIRE

Buğday: Bu hafta buğday piyasası umumiyetle durgun geçmiştir. Alıcı vaziyette olan Almanlar sertlerin beher tonuna 81 Türk lirası fiyat vermekte ve piyasadan az çok mal almaktadırlar. Bu arada yumuşaklara yine Almanlar tarafından beher ton için 74 ilâ 75 Türk lirası arasında da fiyat verildiği olmuştur. Hariç memleketlerden ezcümle Italya, Fransa Filistinden de sertlere karşı istek vardır. Almanların verdiği fiyatlardan yüzde 10 eksik fiyat teklifinde bulunan bu memleketlerle henüz bir iş olmamıştır. Alâkadarların ifadelerine göre de bir şeyin yapılabilmesine maruz fiyat farkı imkân vermemektedir.

Anadolu, Trakya ve limanlar yoluyla 11, 12, 13, 15, 16, 17 şubat günlerinin buğday müvaredatı 3535 ve bu müddet zarfında da nevilerine göre borsada muamele görmş buğday miktarı 1677 tonu bulmuştur.

ARPA

Hariç memleketlerden bilhassa biralık Anadolu arpalarına hayli istek vardır. Alış verişlerin devam etmesi ve artması sebebiyle arpa piyasası canlılığa yüztutmuş ve sağlam bir duruma girmek istidadını göstermiştir. Almanlar Anadolu biralık iyi arpaların beher tonuna 85 Türk lirası, Belçikalılar da 160 şilin fiyat vermek suretiyle bu hafta piyasadan az çok mal almışlardır. Bu arada İtalyanlar da alıcı vaziyete girmek hareketini göstermişlerse de bu ülkeden henüz permi verilmediği için şimdilik bu vadide bir şey yapılamamıştır.

Şubatın muayyen günlerinde malûm olan yerlerden Istanbul piyasasına gelen arpa miktarı 365 tonu bulmuştur.

Sağlam bir durumda olan arpa fiyatlarında geçen haftaya nazaran hemen hemen bir değişiklik olmamıştır.

KUŞYEMI

Bu hafta kuşyemi piyasasında yapılan alış verişler dahili sarfiyat için olmuştur. Dış memleketler hesabına hiç bir iş yapılmamıştır. Evvelce İtalyanlar tarafından mübayaa edilen mallar peyderpey mahallerine sevkedilmektedir.

Mal mevcudunun azlığı sebebiyle kuşyemi piyasası elyevm sağlam bir durumdadır. Geçen haftalarda olduğu gibi bu hafta da İtalyanlar tarafından beher ton için verilen fiyat 260 lirettir. Piyasamız fiyatlarında da bir değişiklik olmamıştır.

BAKLA

Bu hafta da bakla üzerine bir iş olmamıştır. Bir iki firmanın elinde bulunduğu anlaşılan bakla stoku da ehemmiyetsizdir. Almanlar baklanın beher tonu için bugün 61 Türk lirası fiyat vermekte satıcı bulurlarsa derhal mal mübayaa etmetkedirler.

Halen piyasası olmıyan baklalar ismen 5.10 paradan fiyat almaktadır. Geçen sene bu günde bakla muamele görmemiş ve ismen 5 kuruş fiyat almıştı.

YULAF

Yulaf piyasasında yapılan alışverişler şimdilik dahil sarfiyat içindir. Önümüzdeki günler için de İtalyanlarla iş olacağı hakkındaki rivayet tahakkuk ettiği takdirde piyasa bugünkü durgunluğundan sıyrılıp canlanmağa yüz çevirebilecektir.

Karabiga malları yerinde 4,20, Bandırma, 4,25, kalburlanmış temiz mallar, 4,35 kuruştan muamele görmüştür.

Muhtelif memleketlerde iktisadî hareketlere dair kısa haberler

Aşağıda okuyacağınız satırlarda muhtelif memleketlerin iktısadî vaziyetlerine dair kısa malûmat bulacaksınız. Bu haberler, dünya iktısadî gazete ve mecmualarından, piyasa bültenlerinden Türkofis tarafından iktibas ve hulâsa edilmiştir:

Yugoslavya: 1936 yılı istihsalinden büyük miktarın dahilî sanayiin ihtiyacına fazla gelerek arttığı için ziraat nezareti yün ihracında tatbik edilen memnuiyetin kaldırılmasını talep etmektedir.

Son zamanda yün fiyatlarının dahili pazarlarda haziran 1936 aymdan beri yüzde 50 nisbetinde düştüğü ve 1 kilo yıkanmamış yünün 10 dinar fiat ile satıldığı kaydedilmektedir.

Bu sebepten dolayı yün ihracatının tamamiyle serbest bırakılması istenmektedir; bu ihracatın ancak Yugoslavyanın kliring ile bağlı olmadığı memleketlere serbest döviz mukabilinde yapılması düşünülmektedir.

Yunanistan — Çekoslovakya: İstatistiklerden görüldüğü üzere Yunanistan 1936 yılının ilk 11 ayı zarfında, Çekoslovakyaya 62,6 milyon Çek kronu tutarında mal ihraç etmiş ve Çekoslovakyadan ayni müddet zarfında 28.1 milyon kron değerinde mal ithal etmiştir.

Şu halde iki memleket arasındaki ticaret bilânçosunda büyük bir meblâğ Yunanistanın lehine bulunmaktadır.

Bu meyanda Yunanistanın Çekoslovakyaya olan maden ihracatının önemli nisbette arttığı, yani 1935 te 6.5 milyon Çek kronuna baliğ olmakta iken 1936 da 15,7 milyona çıktığı kaydedilmektedir.

Umumî: Almanya tarafından yapılan son tahminlere göre 1936 yılının cihan sun'î yün istihsalâtının 1935 yılının 67 milyonuna nazaran 143 milyon kiloya çıktığı görülmektedir.

Bu miktarın 52,5 milyon kilosu İtalya, 22,5 milyon kilosu Japonya, 13,5 milyon kilosu İngiltere, 5 milyon kilosu Fransa ve 3,5 milyon kilosu da Amerika tarafından imâl olunmuştur.

Arjantin: Son zamanda Arjantinde pamuk zer'iyatı ve istihsalinin devamlı surette artması karşısında fazla istihsali kayırmak için müşkülât çekileceği hakkındaki endişelerin, ancak mahdut memleketlerin pamuk zer'iyatma müsait bulunmaları dolayısiyle şayanı ehemmiyet olmadığı kaydedilmektedir.

Pamuk altın mahiyetini haiz olan bir madde olduğundan dolayı ihracına daima imkân mevcuttur. Ayni zamanda cihan pamuk istihlâki son senelerde önemli miktarda artmıştır. Meselâ cihan buğday istihlâki son 20 sene zarfında yüzde 50 nisebinde azaldığı halde pamuk sarfiyatı ayni müddet zarfında iki misli artmıştır.

Arjantinde senede takriben 800 kilo pamuk istihsal edilmektedir.

Arjantin pamuk zer'iyatının büyük bir inkişafa doğru gittiği ve 7 sene zarfında pamuk zer'iyatının buğday ve 8 sene zarfında da keten zeriyatının derecesine varacağı tahmin olunmaktadır.

Çekoslovakya: Hükûmet tarafından ihracata verilecek kredilerin miktarının 1500 milyon krondan 3356 milyon krona çıkarılması kararlaştırılmıştır.

İtalya: 15—2 tarihli NFA gazetesinde İtalyanın hariçten sermaye celbine ait bir tahlil yapılmıştır.

Romanya: Romanyanın İsviçre ve İtalya ile ticarî müzakeratta bulunduğu ve yakında anlaşmaların imzalanacağı bildirilmektedir

Diğer taraftan da Fransa ve Macaristan ile yeni tediye ve ticaret mukaveleleri aktetmek üzere görüşmelere başlanacağı bildirilmektedir.

Bu meyanda Romanyanın dış ticaretini tanzim etmek üzere müteaddit memleketlerle müzakerelere girişmek arzusunda bulunduğu kaydedilmektedir

Yugoslavya: Fransa Yugoslavyadan 15.000 vagon buğday almağa teşebbüs etmişti. Bu miktarın 5000 vagonu bir partide ihraç olunmuş ve 5000 vagonu da halen ihraç edilmek üzeredir.

İkinci partide sevkedilen buğdayların bedelinin yüzde 80 i döviz ile tediye edilecektir.

Yunanistan: Fransa tütün inhisarı Yunanistandan büyük miktarda tütün mübayaası için teşebbüste bulunmuştur.

1936 yılı zarfında Yunanistandan 39 milyon kilo tütün ihraç edilmiştir. 1935 yılı zarfındaki ihracat ise 50 milyon kilo idi.

Radyo

Bugünkü program

Istanbul:

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 havadis, 13,05 muhtelif plâk neşriyatı, 14 Son.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans Eminönü Halkevi sosyal yardım şubesi namına Doktor Hüseyin Kenan tarafından (Çocuk Ruhiyatı). 20 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından Arapça söylev. 20,45 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. Saat âyarı. 21,15 Şehir tiyatrosu operet kısmı tarafından bir temsil. 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günü programı. 22,35 plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23 son.

Günün program özü

Senfonik konserler:

21.20 Varşova: Konservatuardan nakil; 21.40 Roma: Selvacci'nin idaresinde; 22 Viyana: Beethoven (piyano ve orkestra konsertosu); 22.30 Tulûz, Limoj: İngelbrechtin idaresinde (Gluck, Paumgartner, Berlioz, v.s.).

Hafif konserler:

13.10 Bükreş: Plâk konseri; 16 Ostrava, Prag: Haydn, Bozart, Beethoven (orkestra); 17.35 Bratislava, Prag: Askeri bando; 18 Bükreş: Plâk konseri; 18.15 Roman, Bari: Karışık konser; 19 Stokholm: Hafif musiki; 1920 Bükreş: Donizetti, Massenet, Nottara, Saint - Saens, J. Strauss; 20.30 Brüno, Prag: Musiki popurisi; 20.30 Varşova: Koro konseri; 21.10 Stokholm: Rapsodiler (plâk); 22.15 Roma: Bando müzika; 22.45 Bükreş: Halk orkestrası; 23 Roma: Varyete; 23.30 Roma: Askeri konser; 23.30 Kolonya: Gece musikisi.

Operalar, Operetler:

21.10 Lâypzig: Johann Strauss akşamı; 23 Stokholm: Richard Wagner'in "Walküre" operası.

Oda musikisi:

16.15 Varşova: "Polski - Radyo" triyosu; 21.55 Bükreş: Bando kenteti (Mozart, Haydn, Jianu); 22.45 Prag: Karışık kuartet musikisi.

Resitaller:

17.30 Varşova: Leh halk şarkıları; 18.05 Varşova: Piyano—Şarkı; 21.20 Bükreş: Maxim Vasiliv tarafından şarkılar; 22 Prag: Puşkin'in güftelediği orijinal Çek şarkıları.

Dans musikisi:

23 Varşova; 23.45 Milano.

Romanya Hariciye Nazırı Bükreşte

Bükreş, 22 (A.A.) — B. Antonesco ile zevcesi dün akşam Atinadan ve Belgrattan buraya avdet etmişlerdir.

B. Antonesco, B. Tataresco ile görüşmüştür.

Nazır, Balkan konferansı ve Belgrattaki görüşmeleri hakkındaki raporunu bu sabah Krala verecektir.

SİNEMA

SİNEMA DÜNYASININ HABERLERİ

Holivutta bekârlık tarihe mi karışıyor

Holivutta çıkan bir rivayete göre, meşhur dansör tam erkek Gorge Raft ile pek o kadar tanımadığımız Amerikan sahnesinin tanınmış yıldızlarından Virginia Pine evlenmek arzusundadırlar. Her yere Raft ile beraber giden, balo, eğlenti ve çaylarda daima Raftı arıyan güzel yıldız, Londraya gitmiştir. Yıldız, Raftı yanından ayırmamış, Londra seyahatini müteakip yine onunla Amerikaya dönmüştü.

Zaman zaman işittiğimiz bu evlenme rivayetleri, sinema âleminde artık sultanlık telâkki edilen bekârlığın tarihe karışmak üzere olduğunu gösteriyor.

İNGİLİZ LORDU

Her zaman işitiyoruz ve duyuyoruz. Birçok gençler, hattâ yaşlılar, sinemanın cazibesine kapılıveriyorlar. Artist olmak, sinema perdesinde kendilerini göstermek istiyorlar. Bu, sade bizim memleketimizde yapılmakta olan bir meyil değildir. Dünyanın diğer zengin muhitlerinde bile birçok lordlar, bangerler, milyonerler, Holivuda giderek bir artist olmak emelinde bulunuyorlar. İşte bunlardan birisini tanıtıyoruz size:

İngilterenin tanınmış, en asîl, ve en eski ailelerinden birine mensup olan Lord dö Varvik ecdadından kalan muazzam şatosunu yüzüstü bırakarak Holivuda gitmiye ve orada sinema hayatına atılmıya karar vermiştir. Lord, çok yakışıklıdır.

Varner ve Metro Goldvin Mayer kumpanyalarının kendisine yapmış olduğu teklifi tetkikten sonra, bu son kumpanyaya dahil olmuştur. Kendisine şimdilik ayda 200 Ingiliz lirası verilecektir. Masrafları kumpanya tarafından deruhte edilecektir. Maiyetine bir kâtip, bir uşak verilmiştir.

Lord, kendisiyle görüşen İngiliz gazetecilerine, parasız kaldığı için bu kararı verdiğini ve para kazandıktan sonra tekrar memleketine ve şatosuna döneceğini söylemiştir.

ISPANYA FACIASI

İspanyada devam etmekte olan faica ,sinemacıları çok yakından alâkadar etmiş, şimdiye kadar yüzlerce operatör muharebenin devam ettiği cephelere gönderilmiştir.

Birçok ecnebi kumpanyalarının mümessilleri teknisyenleri, cephelerde muharebeleri filme almakla meşguldürler. Bugüne kadar Ispanyaya 4 Alman, 3 Ingiliz, 2 Fransız sinemacısı gitmiştir.

Madrit cephesinde, bütün bunlardan başka Foks kumpanyasının baş operatörü bulunmakta ve Paramunt'un da iki teknisiyeni çalışmaktadır.

Aralarında en ziyade temayüz edenler Foksun operatörleridir. Sanat arzusuna bakınız ki, bunlardan birisi muharebe meydanında yaralanmıştır da..

ROMANYADA

Rormanyada Bükreş şehrinde büyük bir sinema şirketi tesis edilmiştir. Şirketin ismi Sinegrafia Romana'dır. Kısa olarak Girafilm adını alacaktır. Sermaye, tamamen tediye edilmiş 5 milyon leydir. Bir Amerikan malî grupu da şirketin hissedarları arasındadır.

Şirket yalnız romence filmler çevirmekle kalmıyacak, Avrupa ve Amerikanın en tanınmış sanatkârlarını angaje ederek muhtelif lisanlar üzerinden filmler çevirecektir. Yapılacak filmlerin ekserisini Balkan filmleri teşkil edecektir. Şirketin bu yaz faaliyete geçeceği haber veriliyor.

Yıldızlar Arasında

Artistlerin nasıl tuvaletlerden hoşlandığını, neler giydiklerini hiç merak ettiniz mi?

Burada birkaç artistin hangi kostümleri ve tuvaletleri tercih ettiğini görebileceksiniz.

Simone şimdi, daha ziyade kapalı, çok renkli robu tercih eder.

Edvig Föyyer için dekolte roblar daha şayanı arzudur.

Roşel Hudson düz, sade ve semple elbiseleri zevkle giyer.

Roşel Hudson

Edvik Föyyer

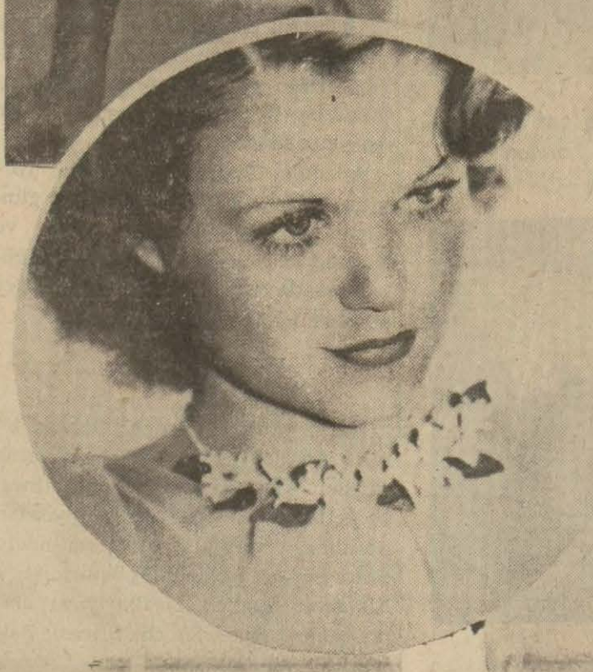

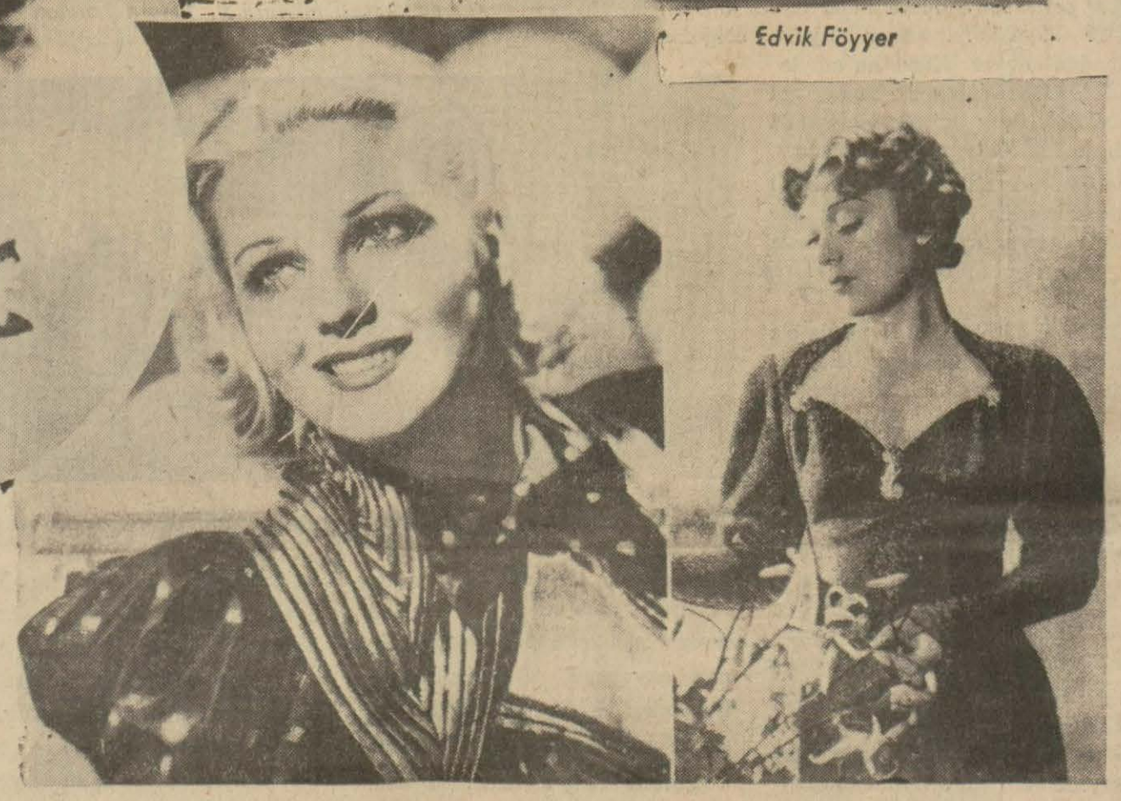

Simone Simon'u burada renkli ve yakası süslü bir tuvaletle görüyorsunuz, altta — Ortadaki resim Jan Rozerindir.

Bu senenin Yeni filimleri

Avrupa stüdyolarında geçen sene sonbaharda 1937 senesi için çok faaliyet sarfedilmiştir. Alman stüdyolarında da yeni filmler hazırlanmaktadır.

Hazırlanmış ve muhtelif yerlere gönderilmiş olan filmler şunlardır:

Şahane Vals, (Hanri Garat, Röne Sen Lui), Yeşil Domino (Danyel Daryö, Şarl Vanel), Çifte Gözdeler (Lizet Lanvin, Alfred Pizella), Şehirler Alev İçinde (Yoslin Gael, Suzi Vernon), Bir Mayıs Gecesi (Lüsyen Baro, Fernand Gravey), Bekâr Evliler (Mona Goya ve Jan Rusölye)...

Bu filmlerin almanca nüshaları tabiatile Alman sanatkârları tarafından çevrilmiştir. Ancak bunlardan başka henüz ikmal edilmemiş olan filmler de şunlardır:

La Sonat a Kroyçer, ağlıyan ve gülen Berlin, Seni kaçıracağım güzelim, Fall'm avcılığı.

Mari Glori

Fransız sahnesinin yetiştirdiği şöhretlerden biri de şirin yıldız Mari Gloridir. Bu güzel kız bundan çok seneler evvel sahneden stüdyoya geçmişti. Sesli filmin ilk zamanlarında çok parladı. Fakat artık sönmüş gibidir.

Geçenlerde güzel Mariye apandisit ameliyatı yapılmıştı. Yirmi gün kadar hastanede yattı. Şimdi iyi olmuştur. Belki günün birinde yine beyaz perde-

Günün Güzel Yıldızlarından

Muharrir Sidneyin yazısında bilhassa bahsettiği ve kendisile beraber arkadaşlarının da tiyatroda muvaffak olamıyacaklarını söylediği

Koca Holivudu Karıştıran Dedikodu Yazısı

Amerikanın en büyük dram muharrirlerinden Sidney Hovard'ın film mevsimi başlangıcında, Holivuttaki sinema yıldızları hakkında yazdığı yazının dedikodusu hâlâ sürüyor. Dram muharriri, neşrettiği yazısında mütalealarını bildirmiş ve bilhassa şu fikri müdafaa etmiştir:

"— Jon Kravford, Jan Parker, Greta Garbo gibi sanatkârlarla diğer büyük sinema yıldızlarını tiyatro sahnelerine çıkaracak olursak, bunlar orada ancak ikinci dereceyi alabilirler ve o kadar muvaffak olabilirler.

Holivutta hakikî ve bellibaşlı büyük, kıymetli bir sanatkâr yoktur. Buna inanmalı ve bu hakikati bu görünüşüyle kabul etmelidir."

İşte, muharririn bu yazısı, bütün Holivudu altüst etmiş, herkesi biribirine geçirmiş, şiddetli bir aksülâmel uyandırmıştır.

Büyük muharrir, her taraftan protestolarla karşılanırken artistler, rejisörler, prodüktörler de müdafaaya koyulmuşlar, nihayet iş, her tarafa dalbudak salmış, kıyamet kopmuştur.

Holivutta Paramunt stüdyolarında dram profesörlüğü yapan Mis Filis Loton, bu fikri ortaya atan muharrire şu cevabı vermiştir:

"— Sidney, Hovard, sinema yıldızlarının tiyatro sahnelerinde muvaffak olamıyacaklarını söylemekle büyük bir yanlışlık yapmıştır. Muharrir, şunu nazarı dikkate almalıdır ki, sinema yıldızları tiyatro san'atkârı değildirler. Keza, yağlı boyada üstat olan bir ressam, karakalem resimler yapamıyabilir. Bir sinema sanatkârının da tiyatro sahnesine çıkınca şaşkına döneceği tabiî görülebilir. Fakat şunu itiraf etmek lâzımdır ki, tiyatro sanatkârını da stüdyoların sahnelerine çıkarırsanız, alacağınız netice aynidir. O da, bu sahnede muvaffak olamaz.

Meselâ Karol Lombar ve Frer Mak Morey gibi san'atkârlar sinemada çok muvaffak oluyorlar. Halbuki bunlar, tiyatroculuktan anlamazlar. Bu vaziyet karşısında, bunları cehaletle mi itham edelim?"

Muharrir, şimdilik bütün bu iddiaları dinlemekle, verilen cevapları ve yapılan müdafaaları karşılamakla meşguldür. Ancak, ihtisası tanımıyan Sidneyin, bu cevaplara ne gibi bir karşılık vereceği şimdiden tahmin edilemez.

Yeni bir film için hazırlıklar

Paramunt, "Anî Ölüm" adlı bir büyük film çevirme hazırlıklarını bitirmiştir. Bu filmin hususiyetlerinden birisi de senaryoda birçok otomobil kazalarına yer verilmiş olmasıdır.

Paramunt Şirketi, bu otomobil kazaları için kullanılacak olan otomobillerde emniyet tertibatı almış, emniyet camları taktırmıştır. Bu cam bükülmekte, fakat kırılmamaktadır. Camın imalinde yeni bir maden kullanılmaktadır. Vinal denilen bu maddenin alâstikiyeti vardır. Şimdilik 20 otomoile bu Vinalli camlar takılmıştır. Daha 100 otomobile takılacak, sonra ânî ölüm filminin senaryosuna başlanacaktır.

Bayram Nasıl Geçiyor ?

Yarının büyükleri, bayram arabasında kahkaha atıyorlar

Güzel yavrularımız sevine, sevine bayram yerine gidiyorlar

Mes'ut yavrular arabada epey gezmişler, iniyorlar

Kızlı erkekli çocuklarımız gezip eğlenirken "Kızılay" objektifi karşısır

Kadırga Çinci meydanındaki bayram yerinde yavrularımız

Kara kaçanlar üstünde yarış yapan yavrular

Çocuklar bayram yerinde alış veriş ediyorlar

Dün rozet dağıtan çocuklar

Granadayı uzaktan seyredenler neler görüıler?

Bugün, Hendaye tepelerinden uzun gemi dürbinleriyle seyredilen Ispanya dramı, bir zamanlar mesut olan ve birçok meraklı seyyahları kendisine çeken bu güzel ülkeyi, gerçek bir yangın yerine çevirmektedir.

Ispanyayı gezerek, mürdüm gözlü dansözleri, kızgın boğalara saldıran cesur Matador'ları, fal bakan saz çalan, keyifli çingeneleri yakından görenler, şu sırada muazzam bir salhaneyi andıran memleketi giremedikleri için, Ispanya — Fransız hudut dibindeki Hendaye şehirciğinin tepelerinden dürbünle bakarak uzaktan kanlı sahneler seyretmek suretiyle eğleniyorlar?!

Hayatın ne tuhaf maskaralıkları vardır.

Daha birkaç ay evveline kadar kıvrak dansleriyle bir âlem olan Isyanya, şimdi kızıl köpüklü ihtiraslariyle dünyayı kendisiyle alâkadar ediyor!...

Tipili bir havada, yırtık çadırının deliğinden parmağını çıkartarak:

— Allah, dışarıda kalanlara acısın!! diyen merhametli çingenelerin, arsız bir sarmaşık gibi kol atmadıkları yer yoktur amma, bunların aristokratlarına ancak Cenubî Ispanyada rastlanır!...

Bugünkü spanyanın harap manzaralarından

Hemen her memlekette, ziraate ardım etmek, kalaycılık, iskara ma a yapmak, saz çalıp göbek atmak uretile havadan geçinen kanaatkâr ingene ırkını, İspanyanın cenubunla, başka bir hüviyette görürüz.

Bu bölgedeki eski göçebe çingeneler, uzun zamanlar yer değiştirmedikleri için, yerli olmuşlardır. Hemen her şehrin dörtte birini, çingene mahalleleri teşkil eder. Fakat bu şehirler içinde çingene kesafeti ile meşhur biricik memleket, meşhur Granadadır. Tarihî bir ihtişamın payitahtı olan Granada şehrinde dillere destan Elhamraya yakın bir yerdeki koca bir vilâyet parçasını, Gitanas denilen çingeneler doldurmuşlardır.

İntizamsız sokakları, rengârenk türlü türlü evlerile uzaktan belli olan çingeneler ülkesi bakımsız bir frenk incirleri tarlasını andırır, Granada çingeneleri, şarkî ve orta Avrupadaki cinslerinin tamamen aksine olarak fevkalâde şık ve temiz giyinirler. Kadınlarının saç tuvaleti ise büyük bir şöhrettir. Saçlarını çiçeklerle süsler, kırıta kırıta boy gösterirler. Irk bayağı istihaleye uğramış olduğundan, içlerinde harikulâde güzeller de vardır. Nedense çingene karılarının güzelliği uzun sürmez. Vaktinden evvel buruşur ve ihtiyar olurlar.

Tarihten önceki devirlerden kalma mağaralara Kuva admı takmış olan çingelerin çoğu ev yaptırmadıkları için buralarda otururlar. Fakat bu mağaralar, tarihi kadimdeki iptidaî şekillerden çıkmışlardır. Kapıları, pencereleri vardır .

İçleri muhtelif dairelere taksim edilmiş, büyük özençlerle serilip dö - şenmiştir .

Duvarlarda parlak bakır kaplar görünür. Ocaklarında "Puhero„ denilen, yağ, patates, böğrülce, sebze kökleri ve baharatla yapılan nefis çorbalar kaynar. Kapitan ünvanı ile icrayı saltanat eden çingene başbuğu da bu mağaraların birisinde oturur, bittabi en muhteşeminde!..

Çingene kızlarının dansları bir harikadır. Tempo, kıvraklık, ve süzülmeler çingene kızına, tabiat tarafından fisebil ikram edilmiş bir kabiliyettir. Danstaki an'anelerini olduğu gibi muhafaza edebilmişlerdir. El şakırtıları, kaşık tıkırtıları, tempolu seslerle bir sarap gibi dönen çingene kızı, dünyanın gam kasavet bilmiyen biricik mahlûku ve çingeneler ömrün, üzülmiye vakit bırakmıyacak kadar kısa olduğunu bilen, tatbik eden feylezoflarıdır. Eğer bu seferki bolşevizm ve fa şizm zırıltıları yukarıdanberi anlata geldiğimiz çingenizim üzerinde bir tesir bırakmadise:

— Bravo Kapitan!!

Sesile çeribaşıyı candan tebrik ederiz.

On Yedi Yaşında Bir Kızın Şaheseri

Amerika hakikaten garip bir diyar. Orada zaman olur ki gençler ihtiyar muamelesi görür. Gün gelir, seksenlik aksakallılar gençlerden daha fazla itibarda bulunur. Sözün kısası, on yedi yaşında, henüz ağzı süt kokan bir kızcağızın şaheser yaratacağına kimse inanamaz. Fakat Amerikada her şey oluyor. Geçenlerde Boston şehrinde bir resim müsabakası yapılmış, bu müsabakaya 387 kişi iştirak etmiş. Neticede bir kundura topuğu fabrikatörünün kızı olan on yedi yaşında Doroti Şunt adında bir kızcağızın şu yukarıda kopyesini gördüğünüz tablosu birinciliği kazanmıştır. Şurası daha tuhaftır ki müsabakaya giren 387 kişinin arasında en maruf ressamlar da varmış. Garip memleket.

Amerikanın bitaraflığı

Vaşington, 22 (A.A.) — Senato dış işleri komisyonu Senatör Pittman'm bitaraflık projesini tasvip etmiştir. Siyasî mahfiller de projenin bir ay içinde kanun hükmünü alacağını zannetmektedirler .

Çekuslovak ordUsu takviye ediliyor

Çekoslovakyanın siyasî vaziyeti son günlerin mevzuu halindedir. Bununla beraber Çekoslovak ordusu muazzam teşkilâta ve silâh kuvvetine malik ordular arasındadır. Son zamanlarda Çekoslovakya, ordusunu takviye etmektedir. Resmimiz Çek topçusunu bir manevra esnasında gösteriyor.

inanmıyacaksınız!

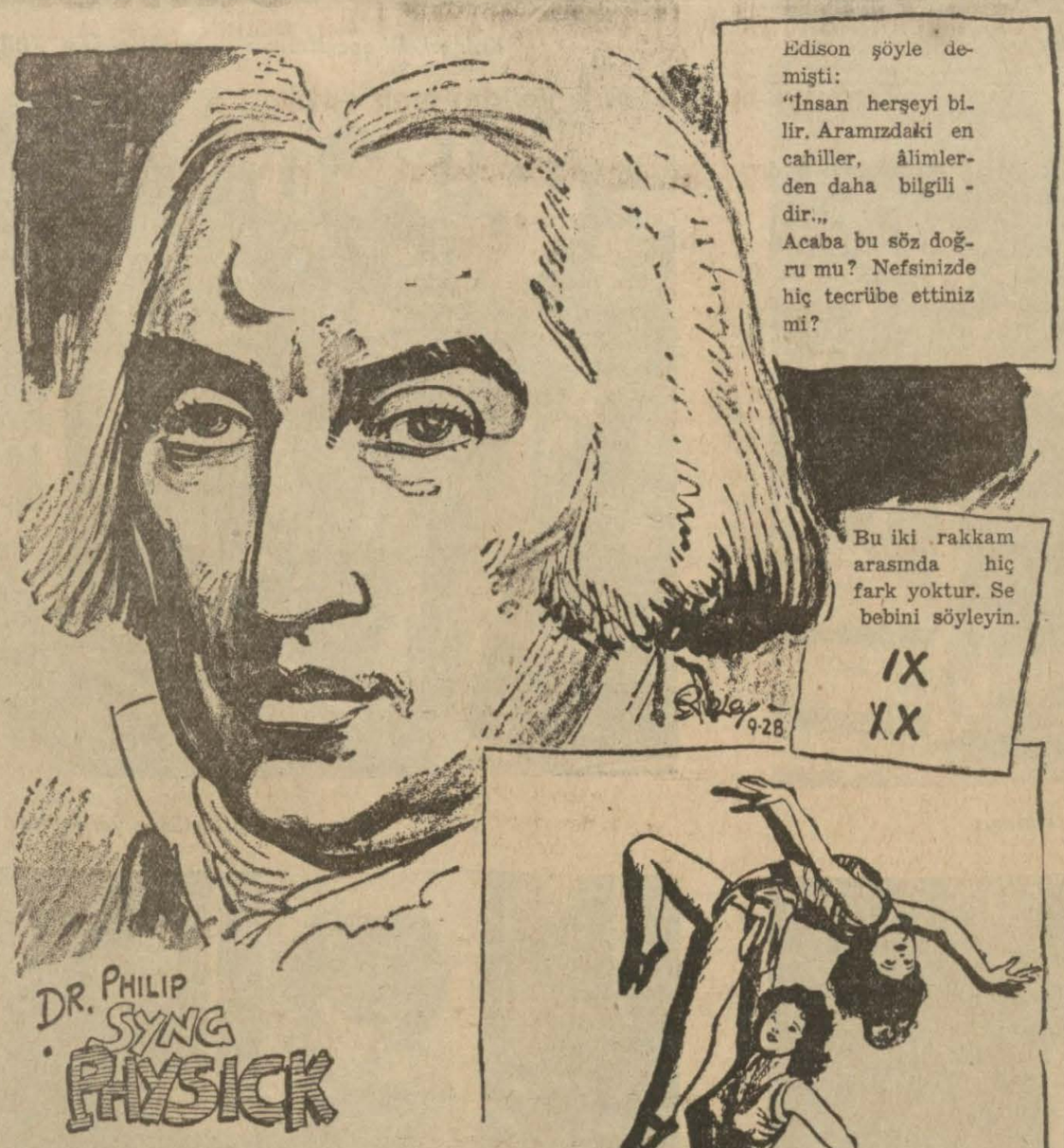

Bu adam: Dr. Philip yaşadığı günlerde dünyanın en temiz kalbli insanı olarak şöhret bulmuştur. Kendisini herkes severdi. Hayatta hiç kimseyi bir dakika bile incitmemişti.

Bunlar iki kardeştir. İkisi de cambazlık ediyorlar. Annelerinden ikiz doğmuşlardır.. Alttaki kız, üstteki kardeşini tamam altı senedenberi tek eli üstünde taşımaktadır.

Fakat doğrudur

ingiliz filosu

Londra, 22 (A.A.)— Anavatan filosu ile Akdeniz filosunun müşterek manevraları mart başında Cebelüttarık açıklarında başlıyacak ve beş gün sürecektri .

Daily Telgraf gazetesi, bu manevralara iştirak edecek gemilerin geçen manevralardan az olacağını çünkü bir kısım gemilerin İspanyol sahillerinde meşgul olduğunu bildirmektedir .

Manevralara 88 gemi ile 130 tayyare iştirak edecektir

Japonya Karşısında İngiltere

Londra, 22 (A.A.) — Sunday Chronicle gazetesi, Vinston Çurçilin bir makalesini neşretmiştir.

Çurçil bilhassa Japon vaziyeti sebebiyle İngiltere için büyük bir filo istiyor ve İngilterenin Çindeki menfatlerinin tahrip imhasına ve Asyanın münhasıran Asyalılara tahsis edilmesi teşebbüslerine karşı lâkayt kalamıyacağını bildirerek diyor ki:

İngiltere, menfaatlerini himaye edebilmek için, silâhlanmalıdır.„

Garabet Amerikasında yepyeni oyunlar icat edildi

Amerikada yaşıyan insanlarm Avrupada yaşıyanlardan daha az dertleri olduğu için midir? Kimbilir nedendir?.. Dünyanm o kıtasındaki insanların eğlenceleri ve oyunları da bambaşka oluyor .

Orada her sene yeni eğlenceler ve oyunlar icat ediliyor ki, bunlar bizim zevkimize göre çok basit, ve çok çocukçadır. Yani yüzde yüz Amerikalı...

Bu sosyete oyunlarının derecesi çocuk oyunlarının ancak bir parça fevkindedir .

Amerikalılar bilhassa böyle çocukça şeylerden zevk alırlar.

Bu sene Santa Morica sahillerindeki plâjlarda en ziyade moda olan şey büyük domine oyunudur. Yine ayni derecede moda olan bir oyun daha vardır. O da yüzen bir tahta levha üzerinde oynanır. Bu damaya benzer bir oyundur. Bu oyunu oynayanlar yarı bellerine kadar suyun içine dalıp serin, serin vakit geçirirler.

Bu oyuna bu sene Kaliforniyanm bütün banyolarında rastgelinmektedir .

Los Angelos otellerinde de tanılmış ve sevilmiş sinema artistlerinin resmini taşıyan kocaman zarlar bulunmaktadır. Bu otellerin barlarmda içen arkadaşlar hesabı verecekleri zaman bu zarları getirirler ve kimin hesap vereceğini meydana çıkaran bir oyun oynarlar .

Fakat bu yeni oyunlar içinde bir tane de çok tehlikeli bi royun vardır. O da bir tahta parçasının üstünde ayakta durup tayyareden sarkan bir ipi tutmak ve deniz üzerinde sür'atle gitmek...

Bu, evvelden motör arkasında yapılan bir nevi spordu. Şimdi ise tehlikesi daha arttırılmış bulunuyor.

Bu sporun yarışları Amerikalı genç kız ve genç erkeklerin en ziyade sevdikleri bir eğlence halini almıştır.

Fakat bazı canmı sevenler de kendileri yarışacaklarma, hayvanları yarıştırmağı tercih etmektedirler .

Amerikada son moda olan hayvan yarışları şimdiye kadar bilindiği gibi at veya köpek yarışları değil, tavşan ve kaplumbağa yarışları en ziyade rağbet bulan yarışlar.

Asıl şayanı hayret olan cihet, Amerikalıların bu yarışların yapıldığı yerlere karşı olan tehacümü veya bundan duyduğu zevki değildir

Amerikalılarm bu hayvanların hangisinin birinci geleceği hakkm iddialara girişip kumar oynayıp binlerce dolar kazanıp kaymetmeleridir .

NECİP BEY İTRİYAT FABRİKASI MAMULATI Memleketimizin en yüksek ailelerinin rağbetini kazanmış yegâne **Necip Bey** kolonyaları, yağsız yağlı ve acı badem kremleri, krem köpüğü pudraları, yağsız, yağlı likit briyantinleri, yanak dudak rujları tuvalet sabunları, kirpik tuvaleti, göz sürmeleri, tırnak cilâları, esanslar, diş macunu bilcümle yerli ve Avrupa tuvalet malzemesi toptan ve perakende satış mağazası: İstanbul Eminönü No. 47 Necip Bey.

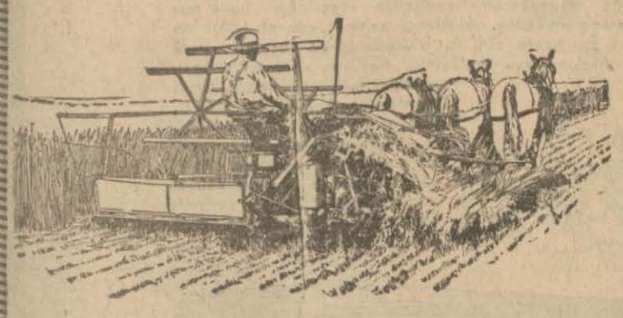

Bütün Anadoluda her şubemiz için muktedir acentalar arıyoruz.

B. N. KAZANCIYAN — GALATA TÜNEL CADDESİ 74/89 — İSTANBUL

İYİ MALIN ALAMETI

Türkiyenin En Eski ve En Büyük Müessesesi

B. N. KAZANCIYAN

Ziraat makinaları evi

KURULUŞ TARİHİ: 1889

TELGRAF ADRESİ : KAZANÇ HAN — İSTANBUL

TELEFON: 41888

Yazıhane ve mağazalar: 74/89, Tünel caddesi, Galata, İstanbul, ve saire.

Anadolu Tüccarları!

Müessesemizin **YARIM ASIRLIK** tecrübesinden **istifade ediniz**

İyi mal daima ucuzdur.

Büyük kârlar ancak iyi mallar satarak elde edilir.

Zira iyi mallar çok ve devamlı satılır.

Bir mal alırken mağazalarımıza uğramak ve yahut yazıp fiyatlarımızı öğrenmek lehinizdedir.

Yurddaşlar!

İyi ve ucuz mallarımızı kullanın ve satın. Hem yurdumuza kesenize hizmet edersiniz.

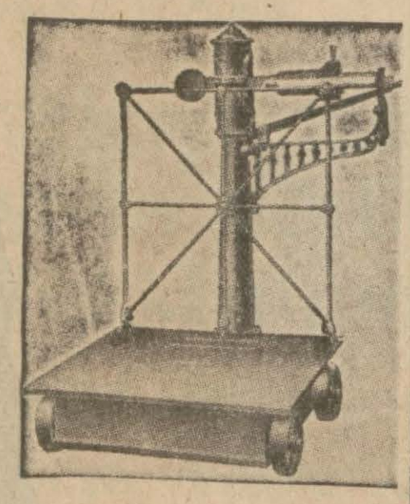

MÜESSESEMİZİN BAŞLICA ŞUBELERİ:

Arıcılık, bağcılık - Bahçecilik, Sütçülük - Yağcılık - Tavukçuluk, ziraat makinaları ve aletleri, pulluk ve aksamı (Demir, göyüs, ve saire), "C. W. BRECKNELL" marka baskül ve otomatik teraziler, jeneratör ve motopomp, büyük ziraat makinalar (Tviyör orak ve çalkama makina biçer bağlar, ot ve saman balya yapan, çayır makinaları, mısır taneleme makinaları ve saire) her çeşit presler (Üzüm, pamuk, pancar ve saire), her çeşit değirmenler (Un, tuz, Türk kahvesi ve saire), pastırma ve et doğrıyan makinalar.

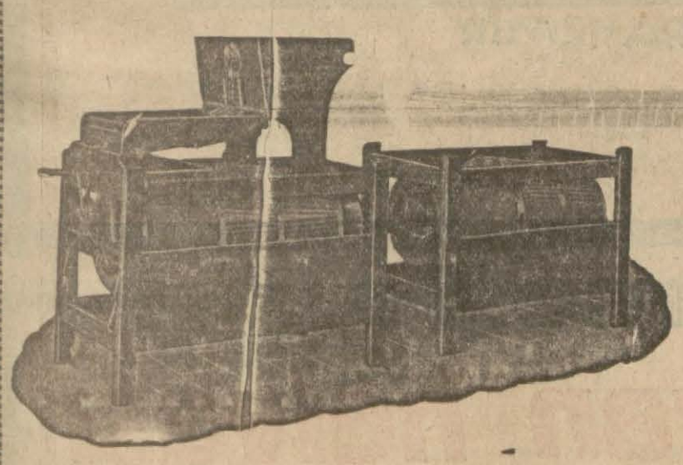

MÜESSESEMİZİN BAŞLICA ŞUBELERİ: (DEVAMI)

Koyun ve beygir kırpma makinalar biçer - bağlar ipleri, dondurma makinaları, zincirler, hububat kırma ve ezme makinaları, her nevi savaş makinaları, ve saire.

Sizi alâkadar eden, şubelerimizin kataloglarını derhal isteyiniz.

Fiyatlarımızı sorunuz menfaat görürsünüz.

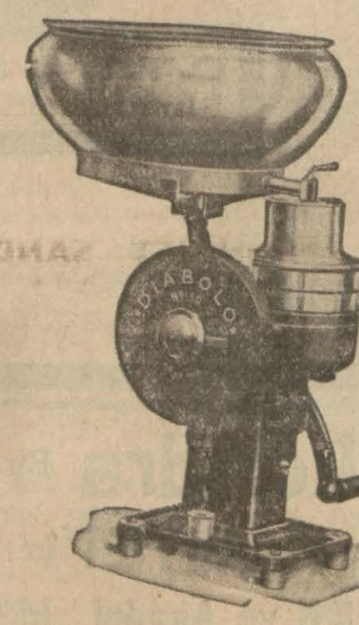

altın çiçek

TRAŞ BIÇAĞI

Altın çiçek Traş bıçakları bugüne kadar piyasada tanınmış en iyi bıçakların fevkindedir. En sert sakalları bile kolaylıkla traş eder. Yüz derisini kat'iyyen incitmez ve kanatmaz. Fiatı yalnız (5) kuruştur. Tecrübe için bir tane alırsanız Altın çiçek Traş bıçağı sizin her günkü ve daimî arkadaşınız olacaktır.

Satılık Hane

Nişantaşı Teşvikiye Çmar sokak 49 numaralı mükemmel yeni bir kârgir ev satılıktır. Her gün görülür.

RADYO MAKİNALARI İÇİNDE EN BÜYÜK MUVAFFAKIYETİ ELDE EDEN YALNIZ

MINERVA-RADIO

LARIDIR.

Kürrei arz üzerinde radyo birinciliği rekorunu kıran MİNERVA radyolarını alanlara sorun dinleyin tecrübe edin öyle alın. Beş yaşında bir çocuğun dahi idare edebileceği kadar kullanılması kolay ve saniyede dünyanın her tarafını ayağınıza getirecek kuvvette bir radyo makinasıdır.

UMUMİ VEKİLİ:

ABDURRAHMAN IMRE

Bahçekapı Hasan Ecza deposu üzerinde telefon: 23521

KAŞE

NEOKALMINA

Grip, nezle, baş ve diş ağrılarını

KESER

NİÇİN BAŞKA İNSANLAR GİBİ Yaşamıyorsunuz?

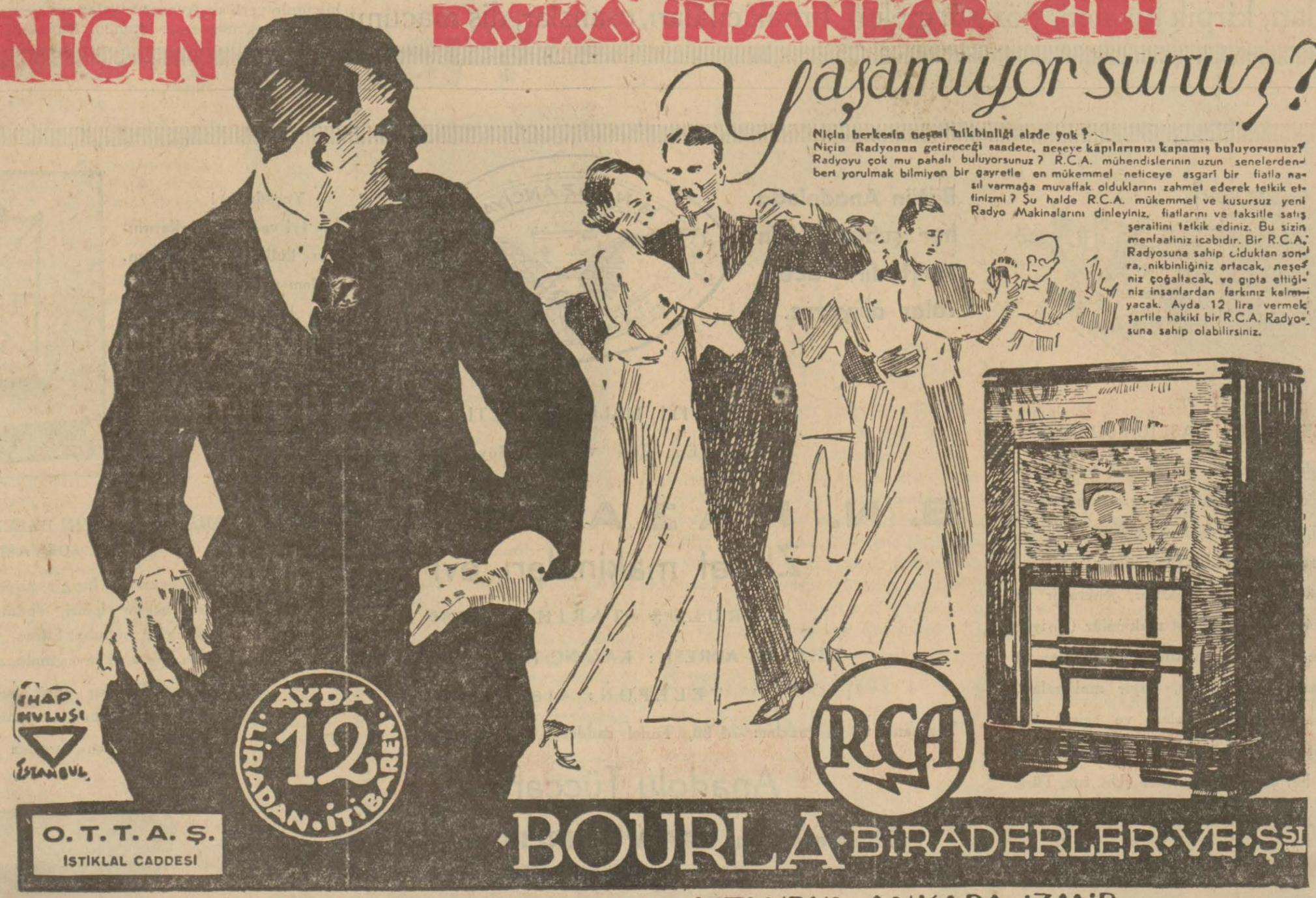

Niçin herkesin neşesi, nikbinliği sizde yok?
Niçin Radyonun getireceği saadete, neşeye kapılarınızı kapamış buluyorsunuz? Radyoyu çok mu pahalı buluyorsunuz? R.C.A. mühendislerinin uzun senelerdenberi yorulmak bilmiyen bir gayretle en mükemmel neticeye asgarî bir fiatla nasıl varmağa muvaffak olduklarını zahmet ederek tetkik etiniz mi? Şu halde R.C.A. mükemmel ve kusursuz yeni Radyo Makinalarını dinleyiniz, fiatlarını ve taksitle satış şeraitini tetkik ediniz. Bu sizin menfaatiniz icabıdır. Bir R.C.A. Radyosuna sahip olduktan sonra, nikbinliğiniz artacak, neşeniz çoğaltacak, ve gıpta ettiğiniz insanlardan farkınız kalmıyacak. Ayda 12 lira vermek şartile hakikî bir R.C.A. Radyosuna sahip olabilirsiniz.

O. T. T. A. Ş.
İSTİKLAL CADDESİ

·BOURLA·BİRADERLER·VE·Şsi
İSTANBUL·ANKARA·İZMİR

Beyoğlu **Londra** Birahanesinde
Bayan **HAMİYET**'in iştirakile
ZEYBEK ve Anadol Millî oyunları
Bayanlar: Nebile, Faide, Şükran, Birsen Mukadder.
Kemanî: Cevdet, Piyano: Fevzi, Kanun: Ahmet, Kemençe: Sotiri, Ut: Mısırlı İbrahim. Ney: Emin. Okuyucu: Yaşar, Hamit, Soli st Mustafa. Fevkalâde numaralar ve sürprizler.... Fiatlarda zam yoktur. Telefon: 40227

Tramvay, Tren, Vapur, sinema ve mektep gibi kalabalık yerlerde başkalarından
Grip, Nezle, Difteri, Kızıl
gibi mikropları ağız ve boğaz yoliyle giren
Bulaşıcı hastalıklar kapmamak için ağzınızda
AKRİDOL
bulundurunuz. Akridol ağız ve boğazı mikroplardan temizlediği gibi boğaz ve bademcik iltihaplarını da pek çabuk geçirir. Her eczanede bulunur.
Ufak kutusu 35
Büyük kutusu 70 kuruştur.

KOHİNOR
İDEAL DİŞ MACUNU
DİŞLERİNE MERAKLI OLANLAR YALNIZ *KOHINOR* DİŞ MACUNU KULLANIYORLAR. BİR TECRÜBE EDEN BİR DAHA AYRILMIYOR. BU BİR REKLAM DEGİL HAKİKATTIR. SİZ DE BİR DENEYİNİZ.

Nefasetile meşhur
Yeni hayat turan helvası
Halis Koyun Sütü ve Günlük Tereyağından Mamul Kakaolu helvamızı bir defa tecrübe ediniz başka helva yiyemezsiniz.
Bundan başka: İkramiyeli karamelâlarımız, fındıklı portakallı ve sakızlı lokumlarımız taze ve nefis kahve ve çaylarımız şayanı tavsiyedir.
Piyasada emsali bulunmayan **Koz ve Tahin** helvalarımızın eşi yoktur
bunlar sureti hususiyede imal edilmektedir.
Adrese dikkat: GALATA NECATİ bey caddesi. No. 92 Yeni Hayat imalâthanesi. Abdül vahit Turan Telefon 40058

ALÂMETİ FARİKA
YENİ HAYAT

SEKSÜLİN
KUTUSU 200 KURUŞ.
BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ — İSTANBUL

VİNİKOL ŞARABI
Kibar âleminin
reş'e kaynağıdır
Nihat A. Kutman şarabevi

ÇAGLAYAN
BAYRAM münesebetile gayet zengin program:
ANADOLU ve ZEYBEK
Oyunlari'e Enteresan **Revüler**
Yerlerinizi önceden temin için Müdüriyete müracaatınız rica olunur.
MÜDİRİYET
TELEFON: 40335

Vatandaş paranı harice vermemek tam yerli
EMİR
Traş Bıçağı kullanmakla olur her yerde ara
Perakende 10 tanesi 15 kuruştur.
Fabrikası: İstanbul Galata Radium Ticarethanesi

Mes'ul Müdür:
Ali Haydar KERMEN
TAN MATBAASI